

PRIJEDLOG
ZAKONA O DRŽAVNOJ SLUŽBI

PRIJEDLOG ZAKONA O DRŽAVNOJ SLUŽBI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona nalazi se u odredbi članka 2. stavka 4., a u vezi sa člankom 116. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE CE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTECI

Položaj, prava, obveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika te njihove place uređeni su Zakonom o državnim službenicima i namještenicima („Narodne novine“, broj 27/01). Novi zakon potrebno je donijeti zbog uskladjivanja našeg zakonodavstva sa tzv. madridskim kriterijem koji se odnosi na obvezu stjecanja dostatnih institucionalnih i administrativnih sposobnosti za provedbu obveza preuzetih u okviru procesa integracije u Europsku uniju. To predstavlja veliki zadatak reformiranja i moderniziranja državne uprave, smanjivanje javnih troškova i jačanje i upravljanje javnim sektorom. Pored toga, žele se popraviti nedostaci koji su uoceni tijekom primjene važećeg Zakona o državnim službenicima i namještenicima. Kao osnovne zamjerke sadašnjem zakonu možemo navesti klasifikacijski sustav radnih mjesta koji ne omogućuje napredovanje u državnoj službi, neadekvatan postupak prijama u državnu službu, preveliki broj posebnih radnih mjesta temeljem podzakonskih propisa. Kao jedan od najčešćih prigovora koji se istice od strane predstavnika Europske komisije je da sadašnjim Zakonom nije dovoljno razraden postupak prijama u državnu službu temeljem „merit“ sistema (sistem dosadašnjih rezultata u radu i stručne sposobnosti stecene radom) što ima za posljedicu da se često u državnu službu primaju nedovoljno sposobni i stručni kandidati. Također kao prigovor sadašnjem Zakonu istice se i nestandardiziran postupak prijama u državnu službu i nedovoljno razraden klasifikacijski sustav temeljen isključivo na stručnoj spremi.

U cilju modernizacije službenickog sustava, u suradnji sa Europskom komisijom krajem 2002. godine pokrenut je projekt „CARDS 2001 - Potpora reformi državne uprave“. Osnovni ciljevi ovoga projekta jesu sljedeći:

- modernizacija službenickog zakonodavstva,
- jačanje organizacijskih i kadrovskih kapaciteta središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službenicke odnose,
- uspostavljanje cjelovitog sustava izobrazbe državnih službenika i namještenika sa osobitim naglaskom na osnivanje Centra za stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika.

Ekspertni tim projekta „CARDS 2001“, u suradnji sa predstavnicima različitih tijela državne uprave, pripremio je nacrt Zakona o državnoj službi, koji bi trebao biti temelj za buduću modernizaciju službenickog sustava u Republici Hrvatskoj.

Reforma hrvatskog službenickog sustava, koja se predlaže ovim Prijedlogom zakona, zamišljena je na način da se postojeći sustav upravljanja kadrovima u hrvatskoj državnoj upravi uskladi sa uobičajenom međunarodnom praksom i općim standardima.

Imajući u vidu značaj državne službe u uvodnim odredbama Zakona naročita pažnja posvećena je formuliranju prava, obveza i odgovornosti državnih službenika. Osobita pažnja posvećena je dijelu kojim se uređuje moguć sukob privatnog i javnog interesa u obavljanju državne službe. Ove odredbe predstavljaju novinu u odnosu na sadašnji Zakon. Prilikom predlaganja ovih odredbi korištena su iskustva iz službenickog zakonodavstva SAD-a, Velike Britanije, Kanade, Bugarske, Poljske i Mađarske.

Uspješna implementacija službenickog sustava ovisi i o upravnom tijelu neposredno odgovornom za razvoj državne službe.

Ustanovljavanje središnjeg upravnog tijela, neposredno odgovornog Vladi i neovisnog od resornih ministarstava, nadležnog za definiranje politike upravljanja kadrovima i osiguravanje njezine primjene u cijeloj državnoj upravi kao i nadzora nad njom i zakonitošću u upravljanju ljudskim resursima, te unapređivanju i održavanju njihova razvoja, inspirirano je modelima koji su u upotrebi u Italiji (reforma vladinog ustrojstva i predsjedništva ministarskog vijeca iz 1990.), Velikoj Britaniji (*Civil Service Code* iz 1996. koji uređuje funkcije upravljanja državnom službom u uredu Kabineta), Kanadi (*Public Service Act* iz 1967. i nedavna reforma uvedena Zakonom o modernizaciji javne službe iz studenog 2003.).

Kao posebna novost u službenickom sustavu predlaže se osnivanje posebnih unutarnjih tijela (posrednik u državnoj službi i Odbor za državnu službu) u cilju rješavanja pritužbi i radnopravnih sporova koji će nastajati u službenickim odnosima. Ova tijela bit će izvan pravosudnog sustava. Tužba Upravnom sudu Republike Hrvatske, naravno, ne smije biti isključena, te će ona biti krajnje pravno sredstvo nakon što sva izvansudska sredstva budu iscrpljena ili se njima ne uspije osigurati nagodba u sporovima i zadovoljavajući rezultati. Ova formula odgovara potrebi da se osigura nagodba u otvorenim pitanjima bez preopterećivanja pravosudnog sustava i osiguraju dobri radni odnosi u upravi u skladu sa zakonitošću i transparentnošću. Model koji se uvodi ovim Prijedlogom zakona inspiriran je praksom u Irskoj (*Office of the Ombudsman Act* iz 1980), Kanadi (*Civil Service Act* iz 1967. koji se primjenjuje samo u sporovima zbog prijama u državnu službu i unapređenja), Međunarodnom odboru za državnu službu (propisi u svezi s upravljanjem osobnih pitanja u Općem sustavu Ujedinjenih naroda, poglavito uređenje upravljanja kadrovima UNICEF-a).

Jedan od ciljeva reforme je ustanovljavanje sustava prema kojem će se osobe primati u državnu službu i raspoređivati na radna mjesta prema ranije spomenutom „merit“ sistemu (sistem znanja, sposobnosti i vještina, rezultata u radu i stručne sposobnosti stecene radom, koji se ocjenjuje putem obveznog testiranja). Jedna od osnovnih posljedica merit sistema je i isključivanje umiješanosti politike u postupcima prijama.

Prijedlogom zakona stvaraju se temelji za odvajanje političke i upravne razine u državnoj službi (npr. tajnici ministarstava i položaji na kojima se upravlja upravnim organizacijama u sastavu ministarstva i dr. trebali bi postati državni službenici). Političko postavljanje u državnoj službi postalo je čestom praksom. Osim toga, političkim odlukama odabrani državni službenici kao i vanjski kandidati, postavljaju se na visoke upravne položaje. Prijam u državnu službu kvalificiranih kadrova ma položaje visoke odgovornosti također se dešava kroz političke odluke, većinom zbog neprivlačnih plaća i nesigurnih perspektiva

karijere. Predloženi zakon je i ovdje uskladen sa praksom svih država članica OECD-a, posebno Italije, Francuske, Njemačke, Kanade, Velike Britanije, te Sjedinjenih Američkih Država.

U cilju omogućavanja napredovanja državnih službenika predlaže se nova klasifikacija radnih mjesta. Predloženim odredbama postavlja se samo okvir klasifikacijskog sustava. Sam klasifikacijski sustav biti će ustrojen temeljen Vladine uredbe.

Predlaže se da nakon prijama u državnu službu, u skladu s praksom država Europske unije, slijedi probni rad primljenih službenika.

Svrha reforme i ovog Prijedloga zakona je osigurati stalno poboljšanje kakvoće rada službe kroz suvremene metode upravljanja i stručnost državnih službenika.

Namjera predlagatelja ovoga Zakona je promicanje i razvoj sposobnosti državnih službenika, kao i stvaranje uvjeta za privlačenje u državnu službu i zadržavanje najboljih stručnjaka.

Iako tekst Prijedloga na dosta opsežan način uređuje osnovne institute službeničkih odnosa, najveći je dio provedbe ovoga Zakona baziran na podzakonskim aktima koje će biti potrebno donijeti u određenom periodu nakon donošenja Zakona.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Obzirom da se predlaže odgoda primjene Zakona o državnoj službi do 1. siječnja 2006. godine, za provedbu Zakona u 2005. godini nije potrebno osigurati dodatna sredstva.

Povećana sredstva za provedbu Zakona bit će potrebno osigurati u 2006. godini i narednim godinama, a odnose se na brutto plaće predsjednika i članova Odbora za državnu službu i naknade za rad posrednika u državnoj službi. Procjenjuje se da će biti potrebno osigurati godišnje cca 2.000.000,00 kn za navedene namjene.

Plaće i druga materijalna prava državnih službenika uredit će se posebnim zakonom, pa će se pri donošenju toga zakona dati ocjena potrebnih sredstava za provedbu toga zakona.

IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

ZAKON O DRŽAVNOJ SLUŽBI

1. DIO UVODNE ODREDBE

1. Odjeljak Sadržaj i primjena

Članak 1.

Predmet Zakona

(1) Ovim se Zakonom uređuje državna služba koja obuhvata radnopravni odnos između državnih službenika i države kao poslodavca, jedinstvena pravila koja reguliraju prijam u državnu službu, klasifikaciju radnih mjesta državnih službenika, stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika, napredovanje u službi kao i druga pitanja od značaja za državnu službu.

Članak 2.

Primjena Zakona

(1) Odredbe ovog Zakona primjenjuju se na državne službenike u tijelima državne uprave, pravosudnim tijelima, kaznenim tijelima, stručnim službama Hrvatskog sabora, stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske, stručnoj službi Ustavnog suda Republike Hrvatske, stručnoj službi puckog pravobranitelja, stručnoj službi pravobranitelja za djecu, stručnoj službi pravobranitelja za ravnopravnost spolova, Državnom uredu za reviziju, Uredu predsjednika Republike Hrvatske i u drugim tijelima koja se osnivaju za obavljanje državne službe (u nastavku teksta: državna tijela).

(2) Pojedina pitanja iz ovog Zakona za stručne službe najviših tijela državne vlasti mogu se drukcije urediti posebnim zakonom.

Članak 3.

Državni službenici i namještenici

(1) Poslove u državnim tijelima obavljaju državni službenici i namještenici.

(2) Državni službenici su osobe koje u državnim tijelima kao redovito zanimanje obavljaju poslove iz djelokruga tih tijela utvrđenih Ustavom, zakonom ili drugim propisima donesenim na temelju Ustava i zakona.

(3) Državni službenici su i osobe koje u državnim tijelima obavljaju informaticke poslove, opće i administrativne poslove, planske, materijalno-financijske i racunovodstvene poslove i slične poslove.

(4) Namještenici su osobe koje u državnim tijelima rade na pomoćno-tehničkim poslovima i ostalim poslovima čije je obavljanje potrebno radi pravodobnog i kvalitetnog obavljanja poslova iz djelokruga državnih tijela.

Članak 4.

Prava, obveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika

(1) Prava, obveze i odgovornosti državnih službenika ureduju se zakonom i na temelju zakona donesenim propisima.

(2) Na pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom, drugim zakonima, uredbama Vlade Republike Hrvatske, drugim propisima donesenim na temelju Ustava i zakona ili kolektivnim ugovorom, primjenjuju se opći propisi o radu.

(3) Prava, obveze i odgovornosti namještenika ureduju se općim propisima o radu i u skladu s njima sklopljenim kolektivnim ugovorima, ako odredbama ovoga Zakona nije drugačije određeno.

2. Odjeljak**Nacela****Članak 5.**

Nacelo zakonitosti i pravne sigurnosti

(1) Državni službenici u obavljanju državne službe postupaju na temelju zakona i drugih propisa donesenih na temelju zakona.

Članak 6.

Nacelo zabrane diskriminacije i povlašćivanja

(1) Državni službenici u svojem postupanju ne smiju diskriminirati ili povlašćivati građane po osnovi dobi, nacionalnosti, etnicke i teritorijalne pripadnosti, jezičnog i rasnog podrijetla, političkih ili vjerskih uvjerenja ili sklonosti, invalidnosti, obrazovanja, socijalnog položaja, spola, bračnog ili obiteljskog statusa, spolne orijentacije ili nekih drugih razloga suprotnih Ustavom i zakonima utvrđenim pravima i slobodama.

Članak 7.

Nacelo hijerarhijske podređenosti

(1) Državni službenici dužni su izvršavati naloge celnika tijela i nadređenih državnih službenika, osim ako ovim ili drugim zakonom nije drukčije propisano.

(2) Ovlasti i odgovornosti u državnoj službi odgovaraju propisanom hijerarhijskom redu, prema kojem svakoj hijerarhijskoj razini pripada određeni stupanj ovlasti i odgovornosti.

Članak 8.

Nacelo odgovornosti za rezultate

(1) Državni službenici dužni su ostvariti postavljene ciljeve i odgovaraju za svoje postupke i rezultate rada.

2. DIO

PRAVA I DUŽNOSTI DRŽAVNIH SLUŽBENIKA

I Poglavlje

Temeljna prava

Članak 9.

Pravo na rad u prikladnim uvjetima

- (1) Državnom službeniku moraju biti osigurani potrebni organizacijski i tehnički uvjeti u kojima će moći obavljati zadatke u skladu s nacelima i standardima rada koji se zahtijevaju u državnoj službi.
- (2) Državnom službeniku moraju biti osigurani zdravi uvjeti rada bez izlaganja okolnostima koje bi mogle ugroziti njegovo zdravlje ili sigurnost.
- (3) Državni službenik ima pravo na zaštitu fizičkog i moralnog integriteta tijekom obavljanja službenih dužnosti.

Članak 10.

Pravo na placu i druga materijalna prava

- (1) Državni službenici za svoj rad imaju pravo na placu.
- (2) Pravo na jednaku placu za jednak rad, odnosno rad jednake vrijednosti imaju državni službenici neovisno o tome da li u državnoj službi na neodređeno vrijeme ili određeno vrijeme odnosno jesu li na probnom radu.
- (3) Place i druga materijalna prava uređuju se posebnim zakonom.
- (4) Kolektivnim ugovorom mogu se urediti materijalna i druga prava državnih službenika.

Članak 11.

Pravo na jednako postupanje i jednake mogućnosti napredovanja

- (1) Celnik državnog tijela i nadređeni službenici dužni su kod upravljanja kadrovima pravedno i jednako postupati prema svim državnim službenicima, bez obzira na njihovu rasnu pripadnost, političko uvjerenje, spol, bračni ili obiteljski status, spolnu orijentaciju, osobne uvjete, dob ili etničko porijeklo, te im omogućiti jednake uvjete za napredovanje, nagrađivanje i pravnu zaštitu.
- (2) Celnik državnog tijela i nadređeni službenici moraju poštivati dostojanstvo državnog službenika.

(3) Državni službenik ima pravo na napredovanje i stručno usavršavanje kroz izobrazbu i druge načine usavršavanja.

Članak 12.

Pravo na zaštitu od neopravdanog premještanja ili udaljenja s radnog mjesta

(1) Državnom službeniku jamci se zaštita od svakog neopravdanog ili nepotrebnog premještanja ili udaljenja s njegovog radnog mjesta.

(2) U slučajevima korištenja posebnih dopusta određenih ovim ili drugim zakonom ili kolektivnim ugovorom, državni službenik ima se pravo vratiti na iste ili druge poslove slične onima na kojima je prethodno radio.

Članak 13.

Pravo na udruživanje

(1) Državni službenici imaju pravo osnivanja i pristupanja političkim strankama, udrugama, nevladinim organizacijama ili stručnim udruženjima koja ostvaruju javne ciljeve u skladu s propisima, što ne smije utjecati na njegovu nepristranost u izvršavanju povjerenih poslova u državnoj službi.

(2) Državni službenici ne smiju biti na vodećim ili najvišim izvršnim dužnostima u političkim strankama.

Članak 14.

Pravo na kandidiranje na izborima

(1) Državni službenik ima se pravo kandidirati na državnim i lokalnim izborima.

(2) Izbor i političko mišljenje izraženo tijekom izborne kampanje, nakon izbora ne smiju utjecati na status i napredovanje u državnoj službi.

(3) Izabranom državnom službeniku mirovat će prava iz radnog odnosa tijekom citavog mandata, a po isteku mandata ima se pravo vratiti na radno mjesto u državnoj službi sukladno njegovoj stručnosti i sposobnosti stečenoj radom.

Članak 15.

Pravo na predstavku

(1) Državni službenik ima pravo davati prijedloge u vezi ostvarivanja prava iz državne službe, uputiti predstavku i pritužbu, te dobiti na njih odgovor.

II Poglavlje
Dužnosti državnih službenika

1. Odjeljak
Nacela ponašanja državnih službenika

Članak 16.

Obavljanje dužnosti i obveza postupanja u skladu sa zakonima

(1) Državni službenik obavezan je svoje dužnosti predviđene opisom radnog mjesta obavljati ispravno, na vrijeme, savjesno, stručno, ne koristeći ih radi osobnog probitka, u skladu s nacelom javnosti, poštujući pri tome ustavni i pravni poredak Republike Hrvatske.

Članak 17.

Zabrana zlouporabe ovlasti

(1) Državni službenik obavezan je pri obavljanju svojih dužnosti postupati u skladu s nacelom zakonitosti i zaštite javnog interesa i zabranjuje mu se zlouporaba ovlasti u postupanju radi postizanja vlastitog interesa ili interesa druge fizičke ili pravne osobe.

(2) Državni službenik ne smije zlostavljati i uznemiravati suradnike odnosno stranke.

Članak 18.

Dužnost odbijanja ponuđenih darova

(1) Državnom službeniku je zabranjeno zahtijevati ili primati darove za osobnu korist, korist obitelji ili organizacije, radi povoljnog rješenja predmeta upravnog ili drugog postupka.

Članak 19.

Zabrana neopravdanog nagrađivanja drugih državnih službenika

(1) Državni službenik ne smije nuditi ni davati darove, poklone ili druge koristi drugim državnim službenicima, njihovim srođnicima ili braćnim odnosno izvanbraćnim drugovima, radi ostvarivanja vlastite koristi.

Članak 20.

Dužnost pružanja informacija i obrazloženja o upravnim poslovima

(1) Državni službenik obavezan je pružiti javnosti sve potrebne informacije o obavljenim poslovima, sukladno propisima kojima se uređuje pristup informacijama.

(2) Dužnost je državnog službenika osigurati obrazloženje o svim provedenim postupcima i donesenim odlukama tijekom obavljanja dužnosti.

Clanak 21.

Dužnost pravovremenog i ekonomičnog izvršavanja poslova

(1) Državni službenik je dužan obavljati svoje poslove ekonomično i pravovremeno, te u skladu sa zakonom pružiti pravnu pomoć izbjegavajući neopravdano složene i teško provedive postupke i sprječavajući situacije koje mogu dovesti do postupanja štetnog za očuvanje pravnog interesa države ili građana.

Clanak 22.

Dužnost čuvanja službene tajne i poštivanja privatnosti

(1) Državni službenik je dužan čuvati kao tajnu sve podatke koje je doznao u tijeku postupka o strankama i njihovim pravima i obvezama i pravnim interesima, sukladno zakonu.

(2) Državni službenik je dužan čuvati službenu ili drugu tajnu utvrđenu zakonom ili drugim propisom. Obveza čuvanja službene ili druge tajne traje i po prestanku službe, pet godina od prestanka službe, ako posebnim zakonom nije drukcije određeno.

(3) Celnik državnog tijela može službenika osloboditi obveze čuvanja službene ili druge tajne u sudskom ili upravnom postupku, ako se radi o podacima bez kojih u tom postupku nije moguće utvrditi činjenično stanje i donijeti zakonitu odluku.

Clanak 23.

Dužnost stručnog postupanja

(1) Državna tijela dužna su trajno se brinuti o stručnom usavršavanju državnih službenika kroz organiziranje radionica, vježbi, seminara, tečajeva i sl.

(2) Državni službenik je dužan osigurati visoku kvalitetu stručnosti svoga rada, unapređujući stručne sposobnosti i sudjelujući u stručnom usavršavanju potrebnom za osobno napredovanje i povećanje učinkovitosti državne uprave.

Clanak 24.

Dužnost prisutnosti na radnom mjestu

(1) Državni službenik dužan je poštivati određeno radno vrijeme tijela u kojem je zaposlen i koristiti ga za obavljanje dodijeljenih dužnosti, te mora biti prisutan na svom radnom mjestu u skladu s uvjetima službe.

(2) Državni službenik se za vrijeme radnog vremena ne smije bez odobrenja nadređenog državnog službenika udaljavati iz radnih prostorija, osim radi korištenja dnevnog odmora, a u slučaju hitnog razloga svoje udaljavanje mora opravdati odmah po povratku.

(3) U slučaju spriječenosti dolaska na rad državni službenik je dužan obavijestiti nadređenog o razlozima spriječenosti najkasnije u roku od 24 sata od njihova nastanka, osim ako je to nemoguće učiniti iz objektivnih razloga ili više sile, u kom je dužan obavijestiti nadređenog službenika odmah po prestanku razloga koji su onemogućili ranije obavješćivanje. Državni službenik nema pravo na placu za vrijeme neopravdanog odsustva s rada.

(4) Vlada će uredbom urediti mogućnost rada na izdvojenim mjestima („rad na daljinu“) i rada sa nepunim radnim vremenom.

Članak 25.

Uporaba povjerene imovine

(1) Državni službenik obavezan je s dužnom pažnjom koristiti se imovinom koja mu je povjerena u svrhu obavljanja njegovih dužnosti i ne smije je koristiti za postizanje osobnog interesa ili druge nezakonite aktivnosti.

Članak 26.

Osobno ponašanje

(1) Državni službenik se mora ponašati tako da ne umanjuje svoj ugled i ugled državne službe, te ne dovede u pitanje svoju nepristranost u postupanju.

(2) Pravila ponašanja državnih službenika uređuje etičkim kodeksom Vlada Republike Hrvatske.

2. Odjeljak

Nalozi

Članak 27.

Dužnost izvršavanja naloga

(1) Državni službenik dužan je provoditi zakone i naloge celnika tijela i nadređenog državnog službenika koji se odnose na državnu službu, te bez posebnog naloga obavljati zadatke radnog mjesta na koje je raspoređen.

Članak 28.

Dužnost odbijanja naloga

(1) Državni službenik je dužan odbiti izvršenje naloga koji je nezakonit ili čije bi izvršenje bilo protivno pravilima struke, odnosno čije bi izvršenje moglo izazvati veću štetu ili nalog čije bi izvršenje predstavljalo kazneno djelo, te o tome obavijestiti nadređenog službenika ili celnika tijela.

(2) Državni službenik kome je naredeno izvršenje naloga s obilježjima iz stavka 1. ovog članka, postupiti će na sljedeći način:

- a) upozoriti će davatelja naloga da je nalog nezakonit, da bi izvršenje naloga bilo protivno pravilima struke, da bi izvršenje naloga moglo izazvati veću štetu ili da bi izvršenje naloga predstavljalo kazneno djelo;
- b) u slučaju ponovljenog naloga, zahtijevati će od davatelja naloga pisanu potvrdu o ponavljanju naloga s preciznim sadržajem naloga i s njegovim potpisom;
- c) ako nalog bude potvrđen, državni službenik će o tome obavijestiti osobu neposredno nadređenu davatelju naloga i ako nalog ne zahtijeva počinjenje kaznenog djela, izvršiti nalog. Ako je nalog potpisao ministar ili drugi celnik središnjeg tijela

državne uprave, službenik će o nalogu pisano obavijestiti Vladu Republike Hrvatske.

(3) Državni službenik ne odgovara za štetu koja nastane izvršenjem naloga, ako je postupio u skladu sa stavkom 2. ovoga članka.

(4) Državni službenik ne smije izvršiti nalog čije bi izvršenje predstavljalo kazneno djelo, iako je nalog ponovljen i potvrđen sukladno stavku 2. ovoga članka, jer u protivnom odgovara zajedno s nadređenim službenikom ili celnikom tijela koji je nalog izdao.

(5) Državni službenik ne smije biti pozvan na odgovornost zbog primjedbe stavljene sukladno stavku 2. ovoga članka.

Članak 29.

Mogućnost odbijanja naloga

(1) Državni službenik može odbiti izvršenje naloga ili provođenje odluka koje bi:

- a) uključivalo nanošenje štete njegovim legitimnim interesima i pravima,
- b) predstavljalo opasnost za njegovo zdravlje,
- c) tražilo višu stupanj stručnog znanja od onog kojeg državni službenik, kojem je nalog upućen, posjeduje.

(2) Odbijanje izvršenja zadatka koji bi mogli predstaviti prijetnju zdravlju nije dopušteno u onim poslovima koji podrazumijevaju izlaganje opasnostima za zdravlje i za koje su posebni uvjeti rada određeni zakonom, te za koje se zahtijevaju posebna znanja i vještine.

Članak 30.

Izvršavanje poslova koje nisu u opisu radnog mjesta državnog službenika

(1) Od državnog se službenika može zatražiti da u iznimnim ili hitnim slučajevima, a najduže 30 dana, obavlja poslove, sukladno njegovim stručnim sposobnostima i vještinama, koji nisu u opisu poslova radnog mjesta na koje je raspoređen.

Članak 31.

Dužnost zamjene odsutnog državnog službenika

(1) Državni je službenik dužan po nalogu nadređenog, sukladno svojim sposobnostima, u interesu službe zamijeniti privremeno odsutnog državnog službenika.

Članak 32.

Zabrana postupanja izvan ovlasti

(1) Državni službenik ne smije obavljati poslove koji prelaze ovlasti koje su mu dane sukladno radnom mjestu na koje je raspoređen.

(2) U slučaju nužde državni službenik može biti privremeno ovlašten da djeluje izvan svojih redovnih ovlasti, ali samo uz izricito odobrenje nadređenog službenika koji nadzire njegov rad.

3. Odjeljak Sukob interesa

Članak 33.

Dužnost neovisnog postupanja

(1) Državni službenik dužan je spriječiti donošenje odluka ili obavljanje djelatnosti koje bi mogle dovesti do sukoba interesa.

(2) Državnom službeniku nije dozvoljeno otvaranje obrta ili osnivanje trgovačkog društva ili druge pravne osobe u području djelatnosti na kojem je zaposlen kao državni službenik, odnosno u području djelatnosti koje je povezano sa poslovima iz djelokruga tijela u kojem je zaposlen.

(3) Detaljnija ograničenja za obavljanje pojedinih djelatnosti ili poslova, Vlada Republike Hrvatske uredit će uredbom.

Članak 34.

Mogućnost obavljanja dodatnog posla

(1) Državni službenik može izvan redovnog radnog vremena, po prethodno pribavljenom odobrenju celnika državnog tijela, obavljati poslove ili pružati usluge pravnoj ili fizičkoj osobi, samo ako nad tim djelatnostima, odnosno nad radom te fizičke ili pravne osobe, državno tijelo u kojemu je u službi ne obavlja nadzor ili ako takav rad nije zabranjen posebnim zakonom, te ne predstavlja sukob interesa ili prepreku za uredno obavljanje redovnih zadataka niti šteti ugledu državne službe.

(2) Odobrenje iz stavka 1. ovog članka nije potrebno za objavljivanje stručnih članaka i drugih autorskih publikacija odnosno obavljanje poslova povremenog predavaca na stručnim seminarima i savjetovanjima.

Članak 35.

Dužnost prijavljivanja mogućeg sukoba interesa

(1) Državni službenik je dužan podnijeti pisano izvješće nadređenom državnom službeniku o financijskom ili drugom interesu koji on, njegov bračni ili izvanbračni drug, dijete ili roditelj može imati u odlukama tijela u kojem radi.

(2) Državni službenik je dužan pisanim putem obavijestiti nadređenog službenika o financijskom ili drugom interesu fizičkih ili pravnih osoba s kojima je bio u poslovnom odnosu u razdoblju od dvije godine prije prijama u državnu službu i prema kojima tijelo u kojem radi obavlja upravne poslove.

(3) Državni službenik je dužan pisanim putem izvijestiti nadređenog službenika o vlasništvu dionica i obveznica ili financijskim i drugim interesima u trgovačkim društvima prema kojima tijelo u kojem radi obavlja upravne poslove, a što bi moglo predstavljati uzrok sukobu interesa. Ako te okolnosti dovode do sukoba interesa celnik tijela donijet će odluku o izuzimanju državnog službenika od rada na tim poslovima.

(4) Prije stupanja na dužnost državni službenik je dužan prijaviti da li njegov branci ili izvanbranci drug, dijete ili roditelj obavljaju najviše dužnosti u političkoj stranci, strukovnim udruženjima ili trgovačkom društvu ili druge pravne osobe koja su u poslovnom odnosu sa tijelom u kojem državni službenik preuzima dužnost, ili ono nad njima obavlja upravni ili inspekcijski nadzor.

Clanak 36.

Sudjelovanje u radu trgovačkog društva ili drugih pravnih osoba

(1) Državni službenik se može baviti poduzetništvom samo uz odobrenje celnika tijela, ako ga to ne sprječava u obavljanju službeničkih dužnosti i ne šteti ugledu državnog tijela.

(2) U sklopu obavljanja službenih dužnosti, državni službenik ne može provoditi upravni nadzor nad trgovačkim društvom ili drugom pravnom osobom u cijem radu sudjeluje.

(3) Državni službenik ne smije biti član upravnog ili nadzornog tijela trgovačkog društva ili druge pravne osobe, ako nad njim tijelo u kojem je zaposlen vrši nadzor.

(4) Državni službenik imenovan na upravljački položaj u javnom trgovačkom društvu ne može istovremeno biti zaposlen u državnoj službi.

Clanak 37.

Zabrana poticanja na udruživanje

(1) Državni službenik za vrijeme radnog vremena ne smije poticati ostale državne službenike da se uključe u rad političke stranke, udruge ili druge neprofitne pravne osobe čiji je član.

Clanak 38.

Zabrana donošenja pojedinih odluka

(1) Državni službenik ne smije donositi odluke odnosno sudjelovati u donošenju odluka koje utjecu na financijski ili drugi interes:

- a) njegovog bravnog ili izvanbravnog druga, djeteta ili roditelja;
- b) pojedinaca odnosno pravnih osoba s kojima ostvaruje službene ili poslovne kontakte u posljednje dvije godine;
- c) pojedinaca odnosno pravnih osoba koje su u posljednjih pet godina financirale njegovu izbornu kampanju;
- d) trgovačkog društva, ustanove ili druge pravne osobe u kojoj se državni službenik namjerava zaposliti;
- e) udruženja ili pravne osobe u kojoj je na mjestu upravitelja ili člana upravnog odbora; pojedinca ili pravne osobe čiji je državni službenik predstavnik, zakonski zastupnik ili stečajni upravitelj, ili pojedinca ili pravne osobe s kojima je državni službenik, njegov branci drug, dijete ili roditelj u sporu ili je njihov dužnik.

3. DIO

UPRAVLJANJE U DRŽAVNOJ SLUŽBI

1. Odjeljak

Provedba zakona

Članak 39.

Središnje tijelo državne uprave nadležno za službenicke odnose

(1) Središnje tijelo državne uprave nadležno za službenicke odnose odgovorno je za provedbu ovog Zakona, prati stanje i predlaže mjere za razvoj državne službe i za svoj rad odgovara izravno Vladi Republike Hrvatske.

(2) Središnje tijelo državne uprave nadležno za službenicke odnose na jedinstven način provodi politiku Vlade Republike Hrvatske, u suradnji sa svim tijelima na koje se odnose odredbe ovog Zakona.

(3) Središnje tijelo državne uprave nadležno za službenicke odnose planira i uskladuje razvoj službeničkih odnosa programima stručnog usavršavanja; utvrđuje planove prijama u državnu službu, obavlja nadzor nad provedbom ovog Zakona, te sudjeluje u pregovorima sa sindikatima državnih službenika pri zaključivanju kolektivnih ugovora, te obavlja druge poslove koji mu se stave u nadležnost.

Članak 40.

Ustrojstvene jedinice nadležne za razvoj i upravljanje kadrovima

(1) Državna tijela u kojima je zaposleno 50 ili više službenika i namještenika, ustrojavaju unutarne ustrojstvene jedinice nadležne za razvoj i upravljanje kadrovima (u daljnjem tekstu: jedinica za službenicke odnose) koja osiguravaju jednaku i dosljednu primjenu jedinstvenih pravila i postupaka u državnoj službi.

(2) Za državna tijela s manje od 50 zaposlenih, poslove iz stavka 1. ovog članka obavlja središnje tijelo državne uprave nadležno za službenicke odnose, ako obavljanje tih poslova posebnim propisom nije drukcije uređeno.

(3) Jedinica za službenicke odnose:

- a) brine o upravljanju kadrovima i njihovom razvoju;
- b) daje mišljenja o pitanjima koja se odnose na državnu službu državnim službenicima i tijelima nadležnim za izvansudsko rješavanje sporova;
- c) priprema planove zapošljavanja uskladujući raspored državnih službenika s planovima središnjeg tijela nadležnog za službenicke odnose;
- d) sudjeluje u izradi strategija i programa i planova izobrazbe za tijela državne uprave u cijem se sastavu nalaze;
- e) vodi osobne očevidnike zaposlenih redovito dostavljajući nove podatke u Središnji očevidnik državnih službenika;
- f) vodi postupak zapošljavanja u suradnji sa središnjim tijelom nadležnim za službenicke odnose.

4. DIO

POPUNJAVANJE RADNIH MJESTA

1. Odjeljak

Nacin popunjavanja radnih mjesta

Clanak 41.

Vrste natjecaja

- (1) Slobodna radna mjesta u državnim tijelima popunjavaju se putem internog ili javnog natjecaja.
- (2) Prije raspisivanja javnog natjecaja za prijam, slobodno radno mjesto treba pokušati popuniti iz reda državnih službenika raspisivanjem internog natjecaja.
- (3) Postupak i nacin provedbe internog natjecaja uređuje se uredbom Vlade Republike Hrvatske.

Clanak 42.

Interni natjecaj

- (1) Odabir između prijavljenih kandidata obavlja se na temelju njihovih stručnih sposobnosti, vještina, stečenog radnog iskustva u struci, rezultata ostvarenih u njihovom dosadašnjem radu te rezultata pokazanih na testiranju.
- (2) Kod službenika koji su se natjecali za radna mjesta koja su iste kategorije, zvanja i položaja kao radna mjesta na koja su raspoređeni, ne provodi se testiranje.
- (3) Za kandidata odabranog putem internog natjecaja za popunu radnog mjesta u tijelu u kojem već radi, donosi se rješenje o raspoređivanju na radno mjesto.
- (4) Ako je putem internog natjecaja odabran kandidat iz drugog državnog tijela, o tome će se obavijestiti celnik tijela u kojem službenik radi i zatražiti pisano mišljenje o premještanju službenika. Uz njegovo prethodno mišljenje celnik tijela koje je provelo interni natjecaj donosi rješenje o raspoređivanju na radno mjesto. Ako celnik tijela u kojem službenik radi ne odgovori u roku od osam dana, smatra se da suglasan sa premještanjem službenika u drugo državno tijelo.

2. Odjeljak

Postupak prijama u državnu službu

Clanak 43.

Prijam u državnu službu

- (1) Postupak prijama u državnu službu može biti redovan ili izvanredan.
- (2) Redovni postupak prijama primjenjuje se periodično za prijam u državnu službu osoba sa završenim obrazovanjem određene stručne spreme i struke, bez radnog iskustva.

(3) Izvanredni postupak primjenjuje se kad u državnoj službi postoji potreba prijama stručnih osoba s radnim iskustvom na radna mjesta utvrđena pravilnikom o unutarnjem redu.

(4) Prijam u službu moguć je samo ako su osigurana sredstva u državnom proračunu.

Članak 44.

Uvjeti za prijam u državnu službu

(1) Osoba koja se prima u državnu službu mora imati:

- a) odgovarajući stupanj obrazovanja,
- b) stručno znanje stečeno radnim iskustvom u struci,
- c) zdravstvenu sposobnost za obavljanje poslova radnog mjesta na koje se prima,
- d) hrvatsko državljanstvo.

(2) Za prijam u državnu službu osobe koja je strani državljanin ili osobe bez državljanstva, pored ispunjavanja uvjeta propisanih posebnim zakonom, potrebno je prethodno odobrenje središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.

(3) Osim uvjeta iz stavka 1. ovoga članka posebnim zakonom, uredbom ili pravilnikom o unutarnjem redu državnog tijela mogu se propisati i drugi uvjeti za prijam u državnu službu.

Članak 45.

Zapreke za prijam u državnu službu

(1) U državnu službu ne mogu biti primljene osobe:

- a) protiv kojih se vodi kazneni postupak ili koje su osuđene za kaznena djela za koje je propisana kazna od najmanje 2 godine zatvora prema domaćem ili međunarodnom pravu za kaznena djela protiv života i tijela, čovječnosti, morala, javnog ili privatnog vlasništva, javne uprave i javnog interesa ili zbog pronevjere u javnom sektoru, osim ako je nastupila rehabilitacija prema posebnom zakonu,
- b) kojima je prestala državna služba zbog teške povrede službene dužnosti,
- c) kojima je prestala državna služba zbog toga što nisu zadovoljile na probnom radu, u razdoblju od četiri godine od prestanka državne službe,
- d) koje su u razdoblju od pet godina prije raspisivanja natjecaja radile ili još uvijek rade kao državni dužnosnici u inozemnoj službi.

Članak 46.

Zabrana rasporeda državnih dužnosnika na radna mjesta državnih službenika

(1) Državni dužnosnici ne mogu biti raspoređeni na radna mjesta državnih službenika bez postupka prijama u državnu službu putem natjecaja i u postupku natjecaja ne smiju imati povlašteni položaj.

(2) Vlada Republike Hrvatske može ovlastiti pojedine državne službenike da privremeno obavljaju dužnosti državnih dužnosnika, ali najduže šest mjeseci.

Članak 47.

Faze prijama u državnu službu

(1) Postupak prijama u državnu službu sastoji se od pet glavnih faza:

- a) izradivanje planova prijama u državnu službu,
- b) raspisivanje natjecaja,
- c) utvrđivanje liste kandidata,
- d) odabir kandidata,
- e) prijam u službu.

(2) Postupak prijama u državnu službu provode jedinice za službenicke odnose u državnim tijelima uz suradnju i nadzor središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službenicke odnose.

(3) Postupak prijama u državnu službu može se provesti samo u skladu sa planovima prijama u državnu službu utvrđenim od strane središnjeg tijela nadležnog za službenicke odnose, osim u slučaju potrebe prijama u državnu službu na određeno vrijeme.

(4) Postupak prijama u državnu službu obustavit će se u slučaju kada se u roku određenom natjecajem nije prijavio dovoljan broj kandidata ili prijavljeni kandidati ne ispunjavaju formalne uvjete za prijam u državnu službu ili nisu uspješno obavili sva testiranja.

Članak 48.

Planovi prijama u državnu službu

(1) Jedinice za službenicke odnose pripremaju prijedloge planova prijama u državnu službu.

(2) Na temelju prikupljenih prijedloga planova iz stavka 1. ovog članka središnje tijelo državne uprave nadležno za službenicke odnose u suradnji s Ministarstvom financija utvrđuje kratkorocne, srednjorocne i dugorocne planove prijama u državnu službu za sva državna tijela, vodeći računa o potrebama državnih tijela i raspoloživim financijskim sredstvima.

(3) Kratkoročni plan donosi se za razdoblje od šest mjeseci do godine dana, srednjoročni plan za razdoblje od dvije godine, a dugoročni plan za razdoblje od četiri godine.

Članak 49.

Objava plana o prijama u državnu službu

(1) Plan prijama u državnu službu objavljuje se u "Narodnim novinama", najmanje jednom dnevnom listu koji se prodaje na cijelom području Republike Hrvatske i na web stranici središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službenicke odnose.

Clanak 50.

Natjecaj za prijam u državnu službu

- (1) Osoba se u državnu službu prima putem javnog natjecaja.
- (2) Postupak prijama u državnu službu, raspisivanja i provedbe natjecaja detaljnije se uređuje uredbom Vlade Republike Hrvatske.

Clanak 51.

Utvrđivanje liste kandidata i testiranje

- (1) Listu kandidata prijavljenih na natjecaj koji ispunjavaju formalne uvjete propisane natjecajem utvrđuje komisija za provedbu natjecaja, koju imenuje celnik tijela. U komisiji obavezno mora biti predstavnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službenicke odnose.
- (2) Kandidate sa liste iz stavka 1. ovog clanka komisija za odabir upućuje na testiranje radi provjere njihovih stručnih sposobnosti, vještina i stecenog radnog iskustva u struci. Odabir kandidata sa liste iz stavka 1. ovog clanka obavlja se na temelju pokazanih rezultata na testiranju.
- (3) U slučaju kada nijedan kandidat nije uspješno položio provedena testiranja za prijam u državnu službu, postupak prijama se obustavlja, a prije pokretanja novog postupka prijama za ista radna mjesta preispitat će se sadržaj testiranja i imenovati nova komisija za provedbu natjecaja.
- (4) Kod premještaja službenika na radna mjesta iste kategorije, zvanja i položaje u državnoj službi ne provodi se testiranje.

Clanak 52.

Prijam u državnu službu i raspored na radno mjesto

- (1) Odabrani kandidati primaju se u državnu službu rješenjem celnika tijela.
- (2) Rješenje iz stavka 1. ovoga clanka upravni je akt.
- (3) Žalba protiv rješenja iz stavka 1. ovoga clanka podnosi se Odboru za državnu službu, u roku 15 dana od primitka rješenja, bez prethodnog posredovanja. Žalba odgoda izvršenje rješenja.
- (4) Za osobu primljenu u državnu službu u izvanrednom postupku donosi se rješenje o rasporedu na radno mjesto.
- (5) Osoba primljena u državnu službu postaje državni službenik danom pocetka rada. Dan pocetka rada utvrđen rješenjem o rasporedu na radno mjesto može se iz opravdanih razloga odgoditi za određeno vrijeme, o čemu se donosi posebno rješenje.

(6) Ako osoba primljena u državnu službu ne počne raditi određenog dana, celnik tijela ukinut će rješenje o prijemu u državnu službu i rješenje o rasporedu na radno mjesto te osobe. U tom slučaju moguće je ponovno otvoriti natjecaj za njegovo popunjavanje.

3.Odjeljak Probni rad

Članak 53. Probni rad

- (1) Osobe se u državnu službu primaju na neodređeno vrijeme uz obavezni probni rad.
- (2) Za osobe primljene u državnu službu redovnim postupkom probni rad traje 12 mjeseci.
- (3) Za osobe primljene u državnu službu izvanrednim postupkom probni rad traje 6 mjeseci.
- (4) Odredba stavka 3. ovog članka o probnom radu ne primjenjuje se ukoliko je mjesto popunjeno napredovanjem ili premještanjem državnog službenika.

Članak 54. Obavljanje probnog rada

- (1) Državni službenik primljen redovnim postupkom obavlja probni rad u različitim ustrojstvenim jedinicama državnog tijela te sudjeluje u posebnom programu radi osposobljavanja za obavljanje poslova određenog radnog mjesta.
- (2) Celnik tijela imenuje komisiju koja prati i ocjenjuje rad državnih službenika iz stavka 1. ovog članka.
- (3) Državni službenik primljen izvanrednim postupkom obavlja probni rad na radnom mjestu na koje je raspoređen. Njegov rad prati i ocjenjuje neposredno nadređeni službenik.

Članak 55. Ocjenjivanje službenika na probnom radu

- (1) Na kraju probnog rada državnog službenika se ocjenjuje ocjenom:
 - a) „zadovoljava“, kada se na osnovi rada i pokazanog znanja i učinkovitosti službenika može očekivati uspješno izvršavanje poslova;
 - b) „ne zadovoljava“, kada se na osnovi rada i pokazanog znanja i učinkovitosti službenika ne može očekivati uspješno izvršavanje poslova
- (2) Službeniku koji na probnom radu nije zadovoljio otkazuje se državna služba, o čemu se donosi rješenje najkasnije u roku od osam dana od dana isteka probnog rada.
- (3) Ukoliko se rješenje o prestanku državne službe otkazom ne donese u roku iz stavka 2. ovoga članka, smatra se da je službenik zadovoljio na probnom radu.

Članak 56.**Žalba protiv rješenja o prestanku državne službe**

(1) Protiv rješenja o prestanku državne službe koje je doneseno zbog toga što službenik nije zadovoljio na probnom radu, službenik ima pravo podnijeti žalbu Odboru za državnu službu u roku od osam dana od dana primitka rješenja, bez prava na posredovanje.

4. Odjeljak**Državna služba na određeno vrijeme i povjeravanje poslova temeljem ugovora o djelu****Članak 57.****Državna služba na određeno vrijeme**

(1) Za obavljanje privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao, a koji nisu trajnijega karaktera, kao i radi zamjene duže vrijeme odsutnoga službenika, osobe se mogu primiti u državnu službu na određeno vrijeme dok traju privremeni poslovi, odnosno do povratka odsutnoga službenika.

(2) U slučaju predvidivog trajanja službe na određeno vrijeme od najmanje šest mjeseci osobe se primaju uz obvezni probni rad u trajanju od dva mjeseca.

Alternativa: briše se.

(3) Iznosi za plaće i doprinosi za službenike koji se primaju na određeno vrijeme u državno tijelo ne smiju prijeći 2% ukupnog iznosa sredstava za osnovne plaće s doprinosima u tekućoj godini osiguranim za to tijelo.

(4) Državna služba na određeno vrijeme za obavljanje privremenih poslova može trajati šest mjeseci i može se produžiti, ali najviše za još šest mjeseci.

(5) Osobe se u državnu službu na određeno vrijeme primaju putem oglasa, koji se objavljuje putem nadležne službe za zapošljavanje. Rok za podnošenje prijave na oglas je osam dana.

(6) Za slobodno radno mjesto na određeno vrijeme oglas se ne mora objaviti ako u državnom tijelu ima službenika primljenih u državnu službu na određeno vrijeme koji ispunjavaju uvjete za to radno mjesto.

(7) Državna služba na određeno vrijeme ne može postati državna služba na neodređeno vrijeme.

Članak 58.**Povjeravanje poslova**

(1) Pojedini poslovi koji se obavljaju u državnom tijelu, izuzev poslova koje obavljaju državni službenici iz članka 3. stavka 2. ovoga Zakona, mogu se temeljem ugovora o djelu povjeriti pružateljima stručnih usluga izvan državne službe. Na odnos pružatelja usluga i državnog tijela kao poslodavca primjenjuju se propisi kojima se uređuju obveznopravni odnosi.

(2) Izdaci za pružatelje usluga iz stavka 1. ovoga članka ne smiju prelaziti 2% ukupnog iznosa sredstava za osnovne plaće s doprinosima u tekućoj godini osiguranim za to tijelo.

(3) Pružatelji stručnih usluga temeljem ugovora o djelu ne mogu postati državni službenici bez provođenja postupka prijama u državnu službu prema pravilima redovnog ili izvanrednog postupka.

5. Odjeljak **Tijela za rješavanje sporova**

Članak 59. Odluka celnika tijela

(1) O rasporedu na radno mjesto te o drugim pravima, obvezama i odgovornostima službenika, kao i o prestanku državne službe odlučuje rješenjem celnik tijela ili osoba koju on za to ovlasti.

(2) Ovlaštenje za donošenje rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se odnositi na donošenje svih ili samo nekih rješenja.

(3) Rješenja iz stavka 1. ovog članka upravni su akti.

(4) Konacna rješenja o prijemu u državnu službu, rasporedu na radno mjesto, premještanju, stavljanju na raspolaganje i prestanku državne službe dostavljaju se središnjem državnom tijelu nadležnom za službeničke odnose.

Članak 60. Žalba

(1) Protiv rješenja iz članka 59. stavka 1. ovoga Zakona može se podnijeti žalba.

(2) Žalba protiv rješenja ne odgoda izvršenje rješenja.

(3) Žalba se može podnijeti tek nakon završenog postupka pred posrednikom u državnoj službi.

Članak 61. Tijela nadležna za rješavanje prigovora i žalbi

(1) Tijela za rješavanje prigovora iz sporova iz službeničkih odnosa i žalbi protiv rješenja su:

- a) posrednici u državnoj službi
- b) Odbor za državnu službu

Clanak 62.

Posrednik u državnoj službi

- (1) U svakom državnom tijelu državni službenici, ovisno o njegovoj veličini, biraju jednog ili više posrednika u državnoj službi.
- (2) Za posrednika ne može biti biran službenik koji radi na poslovima planiranja i upravljanja kadrovima ili sličnim poslovima.

Clanak 63.

Izbor posrednika

- (1) U svakom državnom tijelu službenici između sebe biraju jednog posrednika na svakih 50 državnih službenika koji su u njemu zaposleni.
- (2) Državnog službenika koji je dobio najviše glasova celnik tijela imenovat će posrednikom na vrijeme do najviše tri godine.
- (3) Ukoliko posrednik ne bude izabran, celnik tijela će odrediti osobu koja će privremeno obavljati dužnosti posrednika.
- (4) Posrednik, nakon što prihvati dužnost, obavlja povjerene zadace samo u tijelu u kojem je zaposlen i izabran.
- (5) Zadacu posredovanja posrednik obavlja uz svoje redovite poslove i dužnosti, primajući za to posebnu naknadu. Visinu naknade utvrđuje celnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.
- (6) Posrednik može biti razriješen dužnosti na vlastiti pisani zahtjev celniku tijela u kojem je zaposlen.
- (7) Odbor za državnu službu može razriješiti posrednika i prije isteka vremena na koje je izabran, ako svoju dužnost ne obavlja savjesno i pravovremeno.

Clanak 64.

Ovlasti posrednika

- (1) Posrednik posreduje pri rješavanju sporova iz službeničkih odnosa kao što su:
- a) sporovi nastali donošenjem rješenja iz članka 59. ovoga Zakona,
 - b) sporovi između nadređenog i podređenog državnog službenika, koji se odnose na izradu planova rada, raspodjelu zadataka i tereta rada;
 - c) pobijanje ocjene rada i učinkovitosti podređenog državnog službenika;
 - d) pritužbe na slučajeve osobnog uznemiravanja, diskriminacije, zlouporaba položaja od strane nadređenih i lošeg ili nepravilnog izvršavanja nadzornih funkcija;
 - e) pritužbe na nepravilno provođenje postupaka i primjenu pravila u ustrojstvenoj jedinici u kojoj je državni službenik zaposlen;

- f) pritužbe nadređenih službenika na rad i ponašanje podređenih državnih službenika prije podnošenja prijedloga celniku tijela za pokretanje postupka zbog lake povrede službene dužnosti;
- g) i drugim slučajevima povrede prava iz službeničkih odnosa.

Članak 65.

Akti u postupku posredovanja

- (1) Postupak pred posrednikom može završiti
 - a) izvješćem o ishodu posredovanja ili
 - b) nagodbom.
- (2) Posrednik u državnoj službi dužan je završiti postupak u roku od 15 dana od dana podnošenja prijedloga za posredovanje.
- (3) Po završetku posredovanja, posrednik je dužan podnijeti izvješće objema stranama o rezultatima ishoda posredovanja odnosno sklopljenoj nagodbi.

Članak 66.

Posredovanje zbog nedonošenja rješenja

- (1) U slučaju spora zbog nedonošenja rješenja iz članka 59. ovoga Zakona u kojem je posredovanje uspjelo, a celnik rješenje ne donese u roku od 15 dana od dana završetka postupka pred posrednikom, državni službenik ima pravo podnijeti žalbu Odboru za državnu službu u roku od 15 dana od isteka roka u kojem je celnik trebao donijeti rješenje.
- (2) U slučaju spora zbog nedonošenja rješenja iz članka 59. ovoga Zakona u kojem je posredovanje, državni službenik ima pravo podnijeti žalbu Odboru za državnu službu u roku od 15 dana od završetka posredovanja.
- (3) U slučaju spora zbog nedonošenja rješenja iz članka 59. ovoga Zakona u kojem je postupak posredovanja nije završen u roku iz članka 65. stavka 2. ovoga Zakona, državni službenik ima pravo podnijeti žalbu Odboru za državnu službu u roku od 15 dana od isteka roka u kojem je postupak posredovanja trebao biti završen.

Članak 67.

Posredovanje kada je rješenje doneseno

- (1) U službeničkim odnosima u kojima je celnik tijela donio rješenje, državni službenik prije podnošenja žalbe Odboru za državnu službu, dužan je pisanim putem zatražiti posredovanje u državnoj službi u roku od tri dana od dana dostave rješenja.
- (2) Ako među strankama u sporu pred posrednikom ne dode do sporazuma o predmetu spora, državni službenik ima pravo podnijeti žalbu Odboru za državnu službu u roku od 15 dana od dana završetka postupka pred posrednikom.
- (3) Ako postupak pred posrednikom ne bude završen u roku od 15 dana od dana podnošenja prijedloga za posredovanje, državni službenik ima pravo podnijeti žalbu Odboru za državnu službu u roku od 15 dana od isteka roka u kojem je posrednik morao završiti postupak.

6. Odjeljak
Odbor za državnu službu

Članak 68.
Odbor za državnu službu

- (1) Odbor za državnu službu se osniva kao neovisno izvansudsko tijelo za rješavanje žalbi sukladno odredbama ovoga Zakona.
- (2) Sjedište Odbora je pri središnjem tijelu državne uprave nadležnom za službenicke odnose.
- (3) Uredske i druge administrativne poslove za Odbor za državnu službu obavlja središnje tijelo državne uprave nadležno za službenicke odnose.

Članak 69.
Imenovanje članova Odbora za državnu službu

- (1) Odbor za državnu službu ima predsjednika i najmanje deset članova koje imenuje Vlada Republike Hrvatske na vrijeme od pet godina uz mogućnost ponovnog izbora. Svi članovi Odbora moraju biti diplomirani pravnici, a predsjednik Odbora mora imati pravosudni ispit.
- (2) Najmanje jedna trećina članova imenuje se na prijedlog sindikata državnih službenika.
- (3) Predsjednik i članovi Odbora, za vrijeme trajanja mandata, ne smiju obavljati nikakve druge dužnosti.
- (4) Članovi Odbora za državnu službu neovisni su i svoje zadace obavljaju nepristrano u skladu sa zakonom.
- (5) Članovi Odbora ostvaruju sva prava iz radnog odnosa kao državni službenici. Za svoj rad primaju placu prema odluci Vlade Republike Hrvatske. Po isteku mandata imaju se pravo vratiti na poslove koje su obavljali prije izbora na tu dužnost.
- (6) Vlada Republike Hrvatske će uredbom pobliže urediti ustrojstvo i način rada Odbora za državnu službu.

Članak 70.
Nadležnost Odbora za državnu službu

- (1) Odbor za državnu službu odlučuje o žalbama državnih službenika.
- (2) Odbor za državnu službu dužan je donijeti odluku o žalbi u roku od 30 dana od njezina primitka.
- (3) Protiv odluke Odbora za državnu službu celnik tijela i državni službenik imaju pravo pokretanja upravnog spora.

5. DIO

KLASIFIKACIJA RADNIH MJESTA U DRŽAVNOJ SLUŽBI

Članak 71.

Klasifikacija radnih mjesta

- (1) Radna mjesta se klasificiraju prema standardnim mjerilima za sva državna tijela, a to su: potrebno stručno znanje, složenost poslova, samostalnost u radu, stupanj suradnje sa drugim državnim tijelima i komunikacije sa strankama, stupanj odgovornosti i utjecaj na donošenje odluka.
- (2) Klasifikacija radnih mjesta predstavlja osnovu za uređivanje sustava placa u državnoj službi.
- (3) Sustav klasifikacije radnih mjesta osigurava izvršenje upravljačkih i izvršnih poslova kroz sljedeće kategorije:
- a) radna mjesta rukovodećih državnih službenika;
 - b) radna mjesta viših državnih službenika;
 - c) radna mjesta nižih državnih službenika.
- (4) Unutar svake kategorije utvrđuju se radna mjesta u skladu sa mjerilima iz stavka 1. ovoga članka.
- (5) Detaljnu razradu radnih mjesta unutar svake kategorije utvrđuje uredbom Vlada Republike Hrvatske.

Članak 72.

Radna mjesta državnih službenika na probnom radu

- (1) U rješenju o rasporedu državnih službenika na probnom radu do isteka probnog rada kod naziva radnog mjesta dodaju se riječi „na probnom radu“.

Članak 73.

Nazivi i opisi radnih mjesta

- (1) Poblje standardde i mjerila za određivanje naziva i opisa pojedinih radnih mjesta u državnoj službi uređuje pravilnikom celnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službenicke odnose.
- (2) Nazive i opise radnih mjesta u državnom tijelu utvrđuje pravilnikom celnik tijela uz prethodno odobrenje središnjeg tijela državne uprave nadležno za službenicke odnose. Naziv radnog mjesta obavezno uključuje zvanje odnosno položaj potreban za obavljanje poslova tog radnog mjesta.

6. DIO PREMJJEŠTAJI

1. Odjeljak Premještaji

Clanak 74.

Premještaj državnih službenika

- (1) Državni službenik može po potrebi službe biti premješten na drugo radno mjesto u istom ili drugom državnom tijelu, u istom ili drugom mjestu rada, ali samo na radno mjesto iste ili približne složenosti poslova.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog clanka službenika se uz njegov pristanak može premjestiti na radno mjesto niže složenosti poslova za koje ispunjava propisane uvjete.
- (3) Službenika se ne može premjestiti iz jednog u drugo mjesto rada bez njegove suglasnosti ako ima više od 20 godina radnog staža ili ako bi se premještajem bitno pogoršale njegove obiteljske prilike.
- (4) Premještaj može biti trajni ili privremeni.

Clanak 75.

Osiguranje smještaja u slučaju premještaja

- (1) Državnom službeniku koji se premješta u drugo radno mjesto koje je udaljeno više od 100 kilometara od mjesta njegovog stanovanja mora se, najduže u roku šest mjeseci, osigurati odgovarajući smještaj za njega i njegovu obitelj, ako posebnim zakonom nije drukcije određeno. Troškovi smještaja terete državni proračun.
- (2) Do osiguravanja uvjeta za smještaj njega i obitelji, službenik ima pravo na naknadu povećanih troškova zbog odvojenog života od obitelji, kao i naknadu troškova putovanja u mjesto stanovanja obitelji u vrijeme tjednog odmora, državnih blagdana i neradnih dana, sukladno uredbi Vlade Republike Hrvatske ili odredbama kolektivnog ugovora. Službenik za preseljenje ima pravo na naknadu stvarnih troškova preseljenja.

Clanak 76.

Premještaj u drugo državno tijelo

- (1) Ako se državni službenik premješta po potrebi službe iz jednog u drugo državno tijelo potreban je prethodni pisani sporazum celnika tijela iz kojeg se službenik premješta i celnika tijela u koje se službenik premješta.

Clanak 77.

Premještaj na zahtjev službenika

- (1) Službenika se može na njegov zahtjev premjestiti na drugo radno mjesto samo ako je popunjavanje tog radnog mjesta predviđeno planom.
- (2) Ako popunjavanje radnog mjesta nije predviđeno planom, službenik se može premjestiti radi:
 - a) stručnog usavršavanja radi stjecanja uvjeta za raspored na određeno radno mjesto, koje zahtijeva premještaj na radno mjesto unutar iste kategorije i vrste u istoj organizaciji;
 - b) zdravstvenih razloga, temeljem liječničkog mišljenja o potrebi promjene radnog mjesta,
 - c) obiteljskih razloga.

Clanak 78.

Privremeni premještaj

- (1) Službenik se po potrebi službe može privremeno premjestiti, sukladno clanku 74. ovoga Zakona, u trajanju najduže 6 mjeseci, odnosno do povratka odsutnog službenika.
- (2) Kod premještaja iz stavka 1. ovoga clanka službenik ima pravo na placu koja je za njega povoljnija.
- (3) Službenik koji je privremeno premješten u drugo državno tijelo ostvaruje sva prava iz državne službe u državnom tijelu iz kojeg je premješten.

Clanak 79.

Upucivanje na rad izvan državne službe

- (1) Radi obavljanja privremenih poslova koji zahtijevaju posebne vještine i stručno iskustvo državni službenik može se uputiti na rad izvan državne službe, u upravna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, međunarodne organizacije, pravne osobe s javnim ovlastima u Republici Hrvatskoj.
- (2) Državnom službeniku za vrijeme obavljanja privremenih poslova iz stavka 1. ovoga clanka miruju prava i obveze iz državne službe, ali se to vrijeme priznaje kao steceno radno iskustvo u struci.
- (3) Uvjete za upucivanje na rad izvan državne službe uređuje uredbom Vlada Republike Hrvatske.

7. DIO RASPOLAGANJE

Članak 80.

Državni službenici na raspolaganju

- (1) Kad se ukine državno tijelo, službenike ukinutog tijela preuzima ono državno tijelo koje preuzima i obavljanje poslova ukinutog tijela, ako posebnim zakonom nije drukcije određeno.
- (2) Preuzeti službenici iz stavka 1. ovog članka, koji ne budu raspoređeni na radna mjesta iz razloga što nema slobodnih mjesta za koje ispunjavaju stručne i druge uvjete za raspored, stavljaju se na raspolaganje Vladi Republike Hrvatske rješenjem celnika koje ih je preuzelo.
- (3) Kad se ukine državno tijelo, a poslove ukinutoga državnog tijela ne preuzima neko drugo državno tijelo, službenike ukinutog tijela preuzima središnje državno tijelo nadležno za službeničke odnose, ako posebnim zakonom nije drugacije određeno.
- (4) Preuzeti službenici iz stavka 3. ovoga članka, stavljaju se na raspolaganje Vladi Republike Hrvatske rješenjem celnika tijela koje ih je preuzelo.
- (5) Rješenje o rasporedu na radno mjesto ili rješenje o stavljanju na raspolaganje Vladi Republike Hrvatske, sukladno odredbama stavka 1. do 4. ovoga članka, donosi se u roku dva mjeseca od preuzimanja službenika.
- (6) Do donošenja rješenja iz stavka 5. ovoga članka, službenici nastavljaju obavljati poslove koje su obavljali na radnim mjestima na koje su do tada bili raspoređeni, odnosno druge poslove po nalogu celnika tijela koje ih je preuzelo, a pravo na placu i ostala prava iz službe ostvaruju prema dotadašnjim rješenjima.

Članak 81.

Stavljanje na raspolaganje

- (1) Stupanjem na snagu pravilnika o unutarnjem redu na temelju uredbe kojom je utvrđeno novo unutarnje ustrojstvo državnog tijela, službenici se raspoređuju na radna mjesta sukladno tom pravilniku, vodeći računa o poslovima koje su službenici obavljali na radnim mjestima na koja su bili raspoređeni prema dotadašnjem rasporedu, a službenicima koji ne budu raspoređeni iz razloga što nema slobodnih radnih mjesta za koje ispunjavaju stručne i druge uvjete za raspored, stavljaju se na raspolaganje Vladi Republike Hrvatske.
- (2) Stupanjem na snagu pravilnika o izmjenama odnosno dopunama pravilnika o unutarnjem redu državnog tijela, novo rješenje o rasporedu na radno mjesto donosi se samo za državne službenike do tada raspoređene na radna mjesta kod kojih je u pravilniku izvršena određena izmjena ili dopuna (izmijenjeni naziv ustrojstvene jedinice, broj radnog mjesta u pravilniku o unutarnjem redu, naziv radnog mjesta, opis poslova, broj izvršitelja, ukinuto radno mjesto i sl.)
- (3) Kada su pravilnikom iz stavka 2. ovoga članka ukinuta pojedina radna mjesta u državnom tijelu, službenici koji su do tada bili raspoređeni na ta radna mjesta raspoređuju se na druga

radna mjesta, a ako nema slobodnih radnih mjesta za koje ispunjavaju strucne i druge uvjete za raspored, stavljaju se na raspolaganje Vladi Republike Hrvatske.

(4) Rješenje o rasporedu na radno mjesto ili rješenje o stavljanju na raspolaganje Vladi Republike Hrvatske, sukladno odredbama stavka 1. do 3. ovoga clanka, donosi se u roku od dva mjeseca od stupanja na snagu novog ili izmijenjenog odnosno dopunjenog pravilnika o unutarnjem redu.

(5) Do donošenja rješenja iz stavka 4. ovoga clanka, službenici nastavljaju obavljati poslove koje su obavljali na radnim mjestima na koje su do tada bili raspoređeni, odnosno druge poslove po nalogu celnika tijela, a pravo na placu i ostala prava iz službe ostvaruju prema dotadašnjim rješenjima.

Clanak 82.

Trajanje raspolaganja

(1) Trajanje raspolaganja Vladi iz clanka 80. i 81. ovoga Zakona, utvrđuje se u dužini otkaznog roka prema općim propisima o radu.

(2) Za određivanje dužine raspolaganja racuna se ukupni radni staž u državnim tijelima Republike Hrvatske.

(3) Na tijek roka raspolaganja odgovarajuće se primjenjuju opći propisi o radu koji se odnose na tijek otkaznog roka.

Clanak 83.

Pravo na naknadu place

(1) Za vrijeme trajanja raspolaganja državni službenik ostvaruje pravo na naknadu place u visini osnovne place koju bi ostvario da je radio u redovnom radnom vremenu.

(2) Državni službenici stavljeni na raspolaganje ostvaruju pravo na naknadu place i druga prava iz državne službe u državnom tijelu u kojem je doneseno rješenje o stavljanju na raspolaganje.

Clanak 84.

Premještaj za vrijeme raspolaganja

(1) Za vrijeme trajanja raspolaganja, državnog službenika se može trajno premjestiti na radno mjesto u okviru svoje strucne spreme, u bilo koje državno tijelo koje nije udaljeno više od 50 kilometara od mjesta njegova stanovanja.

(2) Ako državni službenik odbije premještaj iz stavka 1. ovog članka, smatra se da je dao otkaz danom kada je trebao početi raditi na novom radnom mjestu.

Članak 85.

Prestanak službe i pravo na otpremninu

- (1) Istekom roka raspolaganja državnim službenicima prestaje služba po sili zakona.
- (2) Službenici iz stavka 1. ovog članka imaju pravo na otpremninu najmanje u visini utvrđenoj općim propisima o radu.
- (3) Za određivanje visine otpremnine racuna se neprekidni radni staž u državnim tijelima Republike Hrvatske.

8. DIO

NAPREDOVANJE U SLUŽBI

Članak 86.

Napredovanje

- (1) Napredovanje u državnoj službi ostvaruje se prelaskom državnog službenika u višu vrstu radnog mjesta ili unutar iste vrste u više zvanje, viši položaj ili viši platni razred.
- (2) Državni službenik može biti unaprijeden u višu vrstu radnog mjesta, zvanje ili položaj ako je:
 - a) njegov rad najmanje dva puta uzastopno ocijenjen kao „izvanredan“ odnosno „odličan“;
 - b) raspisan interni natjecaj za popunu radnog mjesta, na koje bi službenik nakon unapredenja bio raspoređen,
 - b) javio se na raspisani natjecaj za popunu radnog mjesta i ispunjava formalne uvjete za raspored,
 - c) uspješno obavio testiranja na kojima je pokazao stručnu osposobljenost, vještine i znanje.
- (3) Napredovanje bez postojanja slobodnog radnog mjesta propisanog pravilnikom o unutarnjem redu, na koje se službenik nakon unapredenja može rasporediti, nije dozvoljeno.
- (4) Nacini napredovanja i uvjeti za napredovanje ureduju se uredbom Vlade Republike Hrvatske.

9. DIO

OCJENJIVANJE RADA I UCINKOVITOSTI DRŽAVNIH SLUŽBENIKA

Članak 87.

Ocjenjivanje rada i ucinkovitosti

(1) Ocjenjivanje rada i ucinkovitosti službenika provodi se svake godine za prethodnu kalendarsku godinu.

(2) Ne ocjenjuju se službenici koji su u prethodnoj kalendarskoj godini radili manje od šest mjeseci, bez obzira na razloge.

Članak 88.

Svrha ocjenjivanja

(1) Svrha ocjenjivanja rada i ucinkovitosti je:

- a) poticanje državnih službenika na ucinkovito izvršavanje zadataka;
- b) utvrđivanje doprinosa državnog službenika u obavljanju poslova kao kriterija za nagradivanje i napredovanje u državnoj službi.

Članak 89.

Faze ocjenjivanja

(1) Postupak ocjenjivanja rada i ucinkovitosti službenika provodi se kroz tri glavne faze:

- a) planiranje poslova koje državni službenik treba obaviti, pri čemu službenik i njegov nadređeni dogovorno utvrđuju plan rada, postavljajući ciljeve koje podređeni službenik treba ostvariti,
- b) kontrola rada i ucinkovitosti, pri čemu službenik i njegov nadređeni periodično vrše pregled onoga što je do tada ostvareno, te po potrebi podešavaju dogovoreni plan rada,
- c) ocjenjivanje rada i ucinkovitosti, pri čemu cjelokupni rad državnog službenika ocjenjuje nadređeni službenik prema postignutim rezultatima.

(2) U različitim fazama postupka ocjenjivanja rada i ucinkovitosti službenika koristi se poseban izvještaj o ocjeni rada i ucinkovitosti, čiji sadržaj propisuje pravilnikom o radu središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.

Članak 90.

Utjecaj ocjene rada i ucinkovitosti

(1) Ocjena rada i ucinkovitosti uzima se u obzir kod utvrđivanja:

- a) potrebe izobrazbe pojedinih državnih službenika ili grupe državnih službenika;
- b) ispunjavanja uvjeta za napredovanje;
- c) postojanja uvjeta za nastavak rada državnih službenika na probnom radu ili prestanak službe;

- d) postojanje uvjeta za upucivanje državnog službenika na rad izvan državne službe;
- e) postojanje uvjeta za korištenje placenog studijskog dopusta;

(2) Ocjena rada i ucinkovitosti službenika uzima se u obzir prilikom izricanja kazni za povrede službene dužnosti.

Clanak 91.

Postupak ocjenjivanja

(1) Rad i ucinkovitost državnog službenika ocjenjuje neposredno nadređeni službenik, pri čemu utvrđuje njegovu ucinkovitost uspoređivanjem rezultata izvršenih poslova s rezultatima utvrđenim u opisu njegovog radnog mjesta i radnim planovima.

(2) Ako službenik nije zadovoljan predloženom ocjenom, ima pravo dati primjedbu nadređenom službeniku, koji je dužan tu primjedbu razmotriti zajedno sa službenikom.

(3) Pravilnost predložene ocjene kontrolira službenik koji je neposredno nadređen službeniku koji je predložio ocjenu te prijedlog ocjene zajedno sa svojim mišljenjem dostavlja celniku tijela.

(4) Celnik tijela donosi rješenje o ocjeni.

Clanak 92.

Ocjena rada i ucinkovitosti

(1) Rad i ucinkovitost državnog službenika ocjenjivat će se ocjenama:

- a) „izvanredan“ - ukoliko je rad i ucinkovitost državnog službenika najviše kvalitete i osigurava najbolje i jedinstveno izvršavanje službe,
- b) „odlican“ - ukoliko je rad i ucinkovitost državnog službenika narocito dobar i osigurava prvorazredno izvršavanje službe,
- c) „dobar“ - ukoliko je rad i ucinkovitost državnog službenika prosjecne kvalitete osiguravajući pouzdano vršenje službe,
- d) „zadovoljava“ - ukoliko rad i ucinkovitost državnog službenika osigurava najmanju moguću mjeru prihvatljivih standarda kvalitete i preciznosti u vršenju službe,
- e) „ne zadovoljava“ - ukoliko je rad i ucinkovitost državnog službenika ispod minimuma standarda kvalitete, te nije dovoljan da osigura pouzdano i prihvatljivo vršenje službe.

Clanak 93.

Pozitivna ocjena rada i ucinkovitosti i napredovanje

(1) Pozitivna ocjena rada državnog službenika je jedan od uvjeta za napredovanje.

Clanak 94.

Negativna ocjena rada i ucinkovitosti

(1) Državnog službenika koji je ocijenjen ocjenom "ne zadovoljava", upućuje se na dodatno stručno osposobljavanje ili se premješta na drugo radno mjesto.

(2) Državnom službeniku koji je dva puta uzastopce ocijenjen ocjenom "ne zadovoljava" prestaje po sili zakona državna služba, danom konacnosti rješenja o ocjenjivanju.

Clanak 95.

Unošenje ocjene rada i ucinkovitosti u osobni ocevidnik

(1) Ocjena rada i ucinkovitosti unosi se u osobni ocevidnik državnog službenika.

10. DIO IZOBRAZBA I RAZVOJ DRŽAVNIH SLUŽBENIKA

Clanak 96.

Izobrazba državnih službenika

(1) Svi državni službenici dužni su usavršavati svoje strucne sposobnosti i vještine u organiziranim programima izobrazbe.

(2) Državnim službenicima može se dopustiti da sudjeluju u specijaliziranim obrazovnim programima izvan državne službe kako bi usavršili svoje strucne sposobnosti znacajne za obavljanje poslova u državnoj službi.

Clanak 97.

Vrste izobrazbe

(1) Izobrazba u državnoj službi uključuje:

- a) godišnje programe strucnog usavršavanja službenika u pojedinim državnim tijelima ili pojedinim ustrojstvenim cjelinama;
- b) programe osobnog usavršavanja državnih službenika;
- c) programe usavršavanja u strateškom upravljanju, namijenjene državnim službenicima u kategoriji celnika ili državnim službenicima koji žele napredovati iz kategorije savjetnika u kategoriju celnika;
- d) specijalizirana izobrazba namijenjena pojedinim grupama državnih službenika.

(2) Opće programe izobrazbe organizira i provodi posebna ustrojstvena jedinica u središnjem tijelu državne uprave nadležnom za službenicke odnose, a posebne specijalističke programe provode resorna središnja tijela državne uprave.

(3) Oblici, način i uvjeti izobrazbe državnih službenika uređuju se uredbom Vlade.

Clanak 98.

Sudjelovanje u programu izobrazbe i financiranje

(1) Sudjelovanje u programu izobrazbe smatra se dijelom obveza državnih službenika, a nadređeni državni službenici obvezni su svojim podređenima omogućiti pohadanje izobrazbe.

(2) Troškovi izobrazbe u državnoj službi pokrivaju se iz državnog proračuna.

(3) U iznimnim slučajevima državnim službenicima mogu u djelosti ili djelomicno biti nadoknadeni troškovi sudjelovanja u programima izobrazbe koji nisu namijenjeni državnoj službi.

Clanak 99.

Studijski dopust za osposobljavanje ili usavršavanje

(1) Državni službenik nakon odradenog probnog rada i najmanje cetiri godine rada u državnoj službi ima pravo podnijeti zahtjev za placeni ili neplaceni studijski dopust za osposobljavanje ili usavršavanje u trajanju od najviše jedne akademske godine.

(2) Program studijskog dopusta odobrava središnje tijelo nadležno za službenicke odnose.

(3) Program školovanja mora odgovarati podrucju rada, a svrha programa mora biti poboljšanje strucnosti državnog službenika.

(4) Tijekom placenog studijskog dopusta, državni službenik ima pravo na naknadu place u visini osnovne place bez dodataka. Troškovi školovanja podmiruju se iz državnog proračuna.

(5) Nakon isteka studijskog dopusta za osposobljavanje ili usavršavanje državni službenik ima se pravo vratiti na isto ili drugo odgovarajuće radno mjesto u državnom tijelu.

(6) Po završetku strucnog usavršavanja na teret sredstava državnog proračuna državni službenik je dužan ostati u službi najmanje dvostruko vremena koliko je trajalo strucno usavršavanje na koje je upucen, a razdoblje novoga strucnog usavršavanja ne uracunava se u vrijeme koje je službenik dužan ostati u službi.

(7) Ako državni službenik, po završetku strucnog usavršavanja ne ostane u službi u vremenu utvrđenom u stavku 6. ovoga clanka, dužan je vratiti cjelokupni iznos sredstava utrošen za njegovo usavršavanje.

(8) Državni službenik koji ne završi program strucnog usavršavanja na koji je upucen dužan je vratiti utrošena sredstva za njegovo strucno usavršavanje.

11. DIO

ODGOVORNOST ZA POVREDU SLUŽBENE DUŽNOSTI

1. Odjeljak

Odgovornost i povrede službene dužnosti

Clanak 100.

Odgovornost

(1) Državni službenici odgovaraju za povredu službene dužnosti ako povjerene poslove ne obavljaju savjesno, strucno i u predvidenim rokovima, ako se ne pridržavaju Ustava, zakona i drugih propisa ili pravila o ponašanju za vrijeme službe ili u vezi sa službom.

(2) Kaznena odgovornost ne isključuje odgovornost za povredu službene dužnosti, ako djelo koje je predmet kaznenoga postupka ujedno predstavlja i povredu službene dužnosti.

(3) Oslobodenje od kaznene odgovornosti ne pretpostavlja oslobađanje od odgovornosti za povredu službene dužnosti, ako je izvršeno djelo propisano kao povreda službene dužnosti.

Clanak 101.

Povrede službene dužnosti

(1) Povrede službene dužnosti mogu biti lake i teške.

(2) Teške povrede službene dužnosti propisuju se zakonom, a lake povrede zakonom, uredbom Vlade i pravilnikom celnika tijela.

Clanak 102.

Lake povrede službene dužnosti

(1) Lake povrede službene dužnosti su:

- a) ucestalo zakašnjavanje na posao ili raniji odlazak s posla,
- b) napuštanje radnih prostorija tijekom radnog vremena bez odobrenja ili iz neopravdanih razloga,
- c) neuredno cuvanje spisa, podataka ili druge povjerene dokumentacije,
- d) neopravdan izostanak s posla jedan dan,
- e) neobavješćivanje nadređenog službenika o sprijecenosti dolaska na posao u roku od 24 sata bez opravdanih razloga,
- f) druge lake povrede službene dužnosti koje su propisane zakonom, uredbom Vlade ili pravilnikom celnika tijela.

Clanak 103.

Teške povrede službene dužnosti

(1) Teške povrede službene dužnosti su:

- a) neizvršavanje, nesavjesno, nepravodobno ili nemarno izvršavanje službenih obveza,
- b) nezakoniti rad ili propuštanje poduzimanja mjera ili radnji na koje je službenik ovlašten radi sprecavanja nezakonnosti,
- c) davanje netocnih podataka kojima se utjece na donošenje odluka nadležnih tijela ili time nastaju druge štetne posljedice,
- d) zlouporaba položaja ili prekoracenje ovlasti u službi,
- e) odbijanje izvršenja zadace ako za to ne postoje opravdani razlozi,
- f) neovlaštena posluga sredstvima povjerenima za izvršavanje poslova,
- g) odavanje službene ili druge tajne, u vezi sa obavljanjem državne službe,
- h) obavljanje djelatnosti koja je u suprotnosti s poslovima radnog mjesta ili bez prethodnog odobrenja celnika tijela,
- i) onemogućavanje gradana ili pravnih osoba u ostvarivanju prava na podnošenje zahtjeva, žalbi, prigovora i predstavki ili drugih zakonskih prava,

- j) uporaba nevjerođostojne isprave u cilju ostvarivanja prava u službi,
- k) nedolicočno ponašanje koje nanosi štetu ugledu službe,
- l) neopravdan izostanak s posla od dva do četiri dana uzastopno,
- m) ponašanje radi kojega je tri puta izrecena kazna za laku povredu službene dužnosti,
- n) druge povrede službene dužnosti koje su kao teške propisane posebnim zakonom.

2. Odjeljak

Tijela za vodenje postupka zbog povrede službene dužnosti

Članak 104.

Tijela za vodenje postupka

- (1) O lakim povredama službene dužnosti odlucuje celnik tijela, ako posebnim zakonom za službenike pojedinih državnih tijela nije drukcije određeno.
- (2) O teškim povredama službene dužnosti u prvom stupnju odlucuje službenički sud, a u drugom stupnju viši službenički sud, ako posebnim zakonom za službenike pojedinih državnih tijela nije drukcije određeno.
- (3) Službeničke sudove i viši službenički sud ustrojjava Vlada. Službenički sudovi ustrojavaju se za pojedino ili više državnih tijela.

Članak 105.

Sastav službeničkog suda

- (1) Službenički sud ima predsjednika i najmanje deset članova, od kojih se predsjednik i najmanje jedan član imenuju iz reda sudaca.
- (2) Viši službenički sud ima predsjednika i najmanje deset članova, od kojih se predsjednik i najmanje dva člana imenuju iz reda sudaca.
- (3) Predsjednike i članove službeničkih sudova i višega službeničkog suda imenuje Vlada Republike Hrvatske.
- (4) Službenički sud i viši službenički sud odlucuju u vijecu od tri člana koje imenuje predsjednik za svaki pojedini slučaj. Vijecu uvijek predsjeda član imenovan iz reda sudaca.
- (5) Odlukom kojom se ustrojjava službenički sud utvrđuje se tijelo državne uprave koje će za potrebe službeničkog suda obavljati uredske i druge poslove. Uredske i druge poslove za viši službenički sud obavlja središnje tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose.

3. Odjeljak

Postupak zbog povrede službene dužnosti

Clanak 106.

Postupak zbog lake povrede službene dužnosti

(1) U postupku zbog lake povrede službene dužnosti odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Clanak 107.

Postupak zbog teške povrede službene dužnosti

(1) U postupku zbog teške povrede službene dužnosti, ako ovim zakonom nije drukcije određeno, odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o kaznenom postupku, osim odredaba o stvarnoj i mjesnoj nadležnosti sudova, oštećenom i privatnom tužitelju, mjerama osiguranja nazocnosti okrivljenika i drugim mjerama opreza (dovodnju okrivljenika, jamstvu, uhicnju, zadržavanju, pritvoru), imovinskopravnim zahtjevima, predistražnom postupku, istrazi i istražnim radnjama (osim u slučaju kada odredbe Zakona o kaznenom postupku koje se odnose na glavnu raspravu izrijekom upućuju na primjenu tih odredaba), posebnim postupcima (prema osobama koje su duševno oboljele te osobama koje su kazneno djelo pocinile u stanju nebrojivosti, smanjene ubrojivosti ili pod djelovanjem ovisnosti o alkoholu i drogama, za oduzimanje imovinskopravne koristi i za opoziv uvjetne osude, za donošenje odluke o rehabilitaciji, odnosno brisanju osude; za naknadu štete i ostvarivanju drugih prava neopravdano osuđenih ili neutemeljeno uhicjenih osoba te za izdavanje tjeralice i objave).

(2) U postupku zbog teške povrede službene dužnosti mogu se kao dokaz koristiti pisane izjave svjedoka. Ukoliko vijeće službenickog suda ocijeni da pisane izjave svjedoka sadrže sve bitne okolnosti, nije potrebno provesti neposredno saslušanje svjedoka.

(3) U postupku zbog teške povrede službene dužnosti glavna rasprava može se održati i bez nazocnosti službenika protiv kojega se vodi postupak ako za to postoje važni razlozi, a službenik je uredno pozvan i ocitovao se o predmetu optužbe.

(4) U postupku zbog teške povrede službene dužnosti glavna rasprava može se održati i bez nazocnosti službenika protiv kojega se vodi postupak, koji se nije ocitovao se o predmetu optužbe, ako je tri puta uzastopce uredno pozvan, ali se pozivu nije odazvao te vijeće službenickog suda ocijeni da je ocigledno da službenik izbjegava prisustvovati glavnoj raspravi.

Clanak 108.

Hitnost postupka zbog povrede služne dužnosti

(1) Postupak zbog povrede službene dužnosti je hitan.

(2) U postupku zbog povrede službene dužnosti ne placaju se pristojbe.

Clanak 109.

Javnost i pravo na branitelja

(1) Postupak zbog povrede službene dužnosti je javan. Odlukom tijela koje vodi postupak može se iznimno isključiti javnost, ako to zahtijeva potreba cuvanja službene ili druge zakonom propisane tajne ili drugih opravdanih razloga.

(2) Državni službenik u postupku zbog povrede službene dužnosti ima pravo na branitelja, koji u tom postupku ima položaj branitelja u kaznenom postupku.

(3) Tijelo koje vodi postupak zbog povrede službene dužnosti dužno je, na zahtjev službenika protiv kojeg se vodi postupak, omogućiti sudjelovanje sindikata čiji je član, koji u tom postupku ima položaj izjednačen položaju branitelja. Nesudjelovanje sindikata u postupku ne može imati za posljedicu odugovlačenje postupka pred službeničkim sudom.

Clanak 110.

Pokretanje postupka zbog lake povrede službene dužnosti

(1) Postupak zbog lake povrede službene dužnosti pokrece zakljuckom celnik državnog tijela na vlastiti poticaj ili po pisanom prijedlogu nadredenog službenika.

Clanak 111.

Pokretanje postupka zbog teške povrede službene dužnosti

(1) Postupak zbog teške povrede službene dužnosti pokrece celnik državnog tijela ili osoba koju on za to ovlasti danom predaje prijedloga za pokretanje postupka nadležnom službeničkom sudu.

(2) Na sadržaj prijedloga za pokretanje postupka zbog teške povrede službene dužnosti odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o kaznenom postupku o sadržaju optužnice.

Clanak 112.

Prijedlog za pokretanje postupka

(1) Prijedlog za pokretanje postupka zbog povrede službene dužnosti dostavlja se službeniku, koji može podnijeti odgovor u roku tri dana od primitka prijedloga.

(2) U odgovoru na prijedlog za pokretanje postupka zbog povrede službene dužnosti službenik, njegov branitelj ili sindikat čiji je član, ukoliko ga službenik ovlasti za zastupanje, imaju pravo predložiti izvođenje dokaza važnih za donošenje odluke.

Članak 113.

Žalba

- (1) Protiv rješenja celnika tijela može se podnijeti žalba nadležnom službenickom sudu u roku osam dana od primitka rješenja.
- (2) Protiv odluke službenickog suda može se podnijeti žalba višem službenickom sudu u roku osam dana od primitka odluke.
- (3) Odluka kojom je odlučeno o žalbi je konačna i ovršna.
- (4) Protiv drugostupanjske odluke u postupku zbog povrede službene dužnosti može se pokrenuti upravni spor.

Članak 114.

Zastara

- (1) Pravo na pokretanje postupka zbog lake povrede službene dužnosti zastarijeva u roku tri mjeseca od dana saznanja za počinjenu povredu i pocinitelja, a najkasnije u roku šest mjeseci od dana kada je povreda počinjena. Ako u roku šest mjeseci od dana pokretanja postupka ne bude donesena konačna odluka, postupak će se obustaviti zbog zastare vođenja postupka.
- (2) Pravo na pokretanje postupka zbog teške povrede službene dužnosti zastarijeva u roku godine dana od dana saznanja za počinjenu povredu i pocinitelja, a najkasnije u roku dvije godine od dana kada je povreda počinjena. Ako u roku dvije godine od dana pokretanja postupka ne bude donesena konačna odluka, postupak će se obustaviti zbog zastare vođenja postupka.
- (3) Izvršenje kazne za laku povredu službene dužnosti zastarijeva u roku jedne godine, a za tešku povredu službene dužnosti u roku dvije godine od konacnosti odluke kojom je kazna izrečena.

4. Odjeljak**Kazne za povrede službene dužnosti****Članak 115.**

Vrste kazni za povredu službene dužnosti

- (1) Pri određivanju vrste kazne uzimaju se u obzir težina počinjene povrede i nastale posljedice, stupanj ovlasti državnog službenika, okolnosti u kojima je povreda počinjena, te olakotne i otegotne okolnosti na strani državnog službenika.
- (2) Za lake povrede službene dužnosti mogu se izreći sljedeće kazne:
 - a) usmena opomena,
 - b) pisano upozorenje,
 - c) pisano upozorenje s upisom u osobni očevidnik državnog službenika,

d) novcana kazna u visini do 10% place službenika isplacene u mjesecu kad je kazna izrecena.

(3) Za teške povrede službene dužnosti mogu se izreci sljedece kazne :

- a) novcana kazna za vrijeme od jednog do šest mjeseci, s tim da kazna ne može mjesečno iznositi više od 20% ukupne place službenika isplacene u mjesecu u kojem je izrecena,
- b) obustavljanje stjecanja godišnjih napredovanja prema godinama radnog staža, u trajanju od najmanje dvije do cetiri godine,
- c) zabrana napredovanja u više zvanje ili položaj u trajanju od dvije do cetiri godine,
- d) premještaj na drugo radno mjesto niže složenosti poslova,
- e) prestanak državne službe .

(4) Za tešku povredu službene dužnosti može se izreci uvjetna kazna prestanka državne službe kao mjera upozorenja koja se sastoji od izrecene kazne prestanka državne službe i roka u kojem se ta kazna ne izvršava ako službenik ne pocini novu tešku povredu službene dužnosti.

(5) Zbroj kazni izrecenih u jednom mjesecu za lake i teške povrede ne može iznositi više od 30% ukupne place za taj mjesec.

(6) Kazna premještaja na drugo radno mjesto niže složenosti poslova može se izreci samo ako postoji slobodno radno mjesto u državnom tijelu.

(7) Kazne izrecene u postupku zbog povrede službene dužnosti izvršava celnik tijela ili osoba koju on za to pisano ovlasti.

12. DIO

PRESTANAK DRŽAVNE SLUŽBE

Članak 116.

Prestanak državne službe

(1) Državna služba prestaje:

- a) sporazumom,
- b) istekom roka,
- c) otkazom,
- d) po sili zakona i
- e) na drugi nacin propisan zakonom.

(2) Opci propisi o zabrani prestanka rada pojedinim kategorijama zaposlenih ne primjenjuju se na državne službenike kojima državna služba prestaje jer nisu zadovoljili na probnom radu ili kojima državna služba prestaje po sili zakona.

Clanak 117.

Rješenje o prestanku državne službe

(1) O prestanku državne službe donosi se rješenje.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga clanka donosi se u roku osam dana od nastupa okolnosti koje su razlog za prestanak službe.

Clanak 118.

Prestanak državne službe na određeno vrijeme

(1) Državna služba na određeno vrijeme prestaje istekom roka ako ne prestane ranije na drugi način propisan zakonom.

Clanak 119.

Sporazumni prestanak službe

(1) Državna služba može prestati na temelju pisanoga sporazuma državnog službenika i celnika tijela, kojim se utvrđuje dan prestanka službe.

Clanak 120.

Otkaz državne službe

(1) Državnom službeniku se otkazuje državna služba ako nije zadovoljio na probnom radu, a služba mu prestaje danom konacnosti rješenja o prestanku službe otkazom.

(2) Državna služba može prestati i na temelju pisanoga otkaza kojeg tijelu podnese državni službenik.

Clanak 121.

Prestanak državne službe po sili zakona

(1) Državnom službeniku prestaje državna služba po sili zakona:

- a) smrću,
- b) utvrđivanjem prava na mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad – danom pravomocnosti rješenja,
- c) kad navršši 65 godina života i najmanje 20 godina mirovinskog staža – posljednjeg dana godine u kojoj su ostvareni ti uvjeti,

Alternativa: briše se točka c)

- d) kad je osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju dužem od 6 mjeseci - danom pravomocnosti presude,

- e) kad je osuđen za kazneno djelo iz članka 45. ovoga Zakona – danom pravomocnosti presude,
- f) kad neopravdano odsustvuje s rada pet radnih dana uzastopce – danom napuštanja službe odnosno prvog dana odsustvovanja s rada,
- g) ako se sazna da u vrijeme prijama u državnu službu nije ispunjavao uvjete za prijam u državnu službu propisane ovim Zakonom - danom saznanja za to,
- h) kad se sazna da je u vrijeme prijama u državnu službu postojala zapreka za prijam u državnu službu propisana ovim Zakonom - danom saznanja za to,
- i) kad mu je izrečena kazna prestanka službe u postupku zbog teške povrede službene dužnosti - danom konacnosti odluke službenickog suda,
- j) ako se po premještanju neopravdano ne javi na dužnost u zakonskom roku - danom kojim se morao javiti na dužnost,
- k) ako je dva puta uzastopce ocijenjen ocjenom „ne zadovoljava“ – danom konacnosti posljednjeg rješenja o ocjenjivanju,
- l) u drugim slučajevima utvrđenim zakonom.

13. DIO

KLASIFIKACIJA RADNIH MJESTA I PLACE NAMJEŠTENIKA

Članak 122.

Klasifikacija radnih mjesta i place namještenika

(1) Klasifikaciju radnih mjesta i place namještenika uređuje uredbom Vlada Republike Hrvatske.

14. DIO

ODGOVORNOST ZA ŠTETU

Članak 123.

Dužnost naknade štete

(1) Državni službenik je dužan naknaditi štetu koju u službi ili u svezi sa službom namjerno ili iz krajnje nepažnje nanese državnom tijelu.

(2) Štetom iz stavka 1. ovoga članka smatra se i šteta koju je državno tijelo imalo naknadujući građanima i pravnim osobama štetu koju su pretrpjeli namjerom ili krajnjom nepažnjom službenika.

(3) Propisima za pojedine službe mogu se propisati i posebni slučajevi odgovornosti za štetu nanesenu u službi ili u svezi sa službom, ali se odgovornost mora temeljiti na namjeri ili krajnjoj nepažnji.

Clanak 124.

Utvrdivanje okolnosti pod kojima je nastala šteta

- (1) Nastanak štete, njenu visinu i okolnosti pod kojima je nastala utvrđuje celnik tijela, odnosno osoba koju on ovlasti rješenjem.
- (2) Prije donošenja rješenja celnik tijela dužan je saslušati službenika.

Clanak 125.

Žalba

- (1) Protiv rješenja o naknadi štete službenik može izjaviti žalbu Odboru za državnu službu u roku 15 dana od dana primitka rješenja. Odbor za državnu službu dužan je o žalbi odluciti u roku od 15 dana od dana primitka žalbe.
- (2) Protiv rješenja o žalbi odnosno ako o žalbi nije odluceno u roku iz stavka 1. ovoga clanka, službenik ima pravo podnošenja tužbe sudu opće nadležnosti u roku od 15 dana od primitka rješenja po prigovoru, odnosno od protoka propisanog roka za odlucivanje o prigovoru.

Clanak 126.

Rok za naknadu štete

- (1) Rok za naknadu štete ne može isteci prije dana u koji se isplacuje placa za obracunsko razdoblje u kojemu je donijeto rješenje. Prema visini štete, a po zamolbi službenika, može se rješenjem dopustiti placanje u obrocima.

Clanak 127.

Uspostava prijašnjeg stanja

- (1) Za naknadu štete na stvari može se po zahtjevu službenika dopustiti uspostavu prijašnjeg stanja o njegovom trošku u primjerenom roku. O tome se zaključuje pisani sporazum.
- (2) Ako službenik ne dovede stvar u prijašnje stanje o svom trošku u roku koji mu je za to ostavljen, donijet će se rješenje o naknadi štete sukladno odredbama ovoga Zakona.

Clanak 128.

Naknada štete nastale državnom tijelu povredom službene dužnosti

- (1) U postupku zbog povrede službene dužnosti može se odlucivati i o naknadi štete nastale državnom tijelu povredom službene dužnosti.
- (2) Ako se do okončanja postupka ne može utvrditi visina štete, odlucivat će se samo o odgovornosti zbog povrede službene dužnosti, te će se o naknadi štete odlucivati u postupku za naknadu štete prema odredbama ovoga Zakona.

(3) Na temelju pravomocnog rješenja o naknadi štete može se tražiti donošenje rješenja o ovrsi pred nadležnim sudom.

Članak 129.

Oslobodenje od odgovornosti za štetu

(1) Ako je do štete došlo postupanjem po nalogu nadređenog službenika, te ako je službenik prethodno pisano izrazio primjedbu da će izvršenjem naloga nastati ili da bi mogla nastati šteta, službenika će se u cijelosti osloboditi od odgovornosti za štetu.

15. DIO

OSOBNI OCEVIDNICI I SREDIŠNJI POPIS DRŽAVNIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA

Članak 130.

Osobni ocevidnici i središnji popis

(1) Svako državno tijelo vodi osobne ocevidnike državnih službenika i namještenika koji su zaposleni u njemu.

(2) Središnje tijelo državne uprave nadležno za službenicke odnose vodi za potrebe državnih tijela središnji popis državnih službenika i namještenika.

(3) O davanju podataka iz osobnih ocevidnika i središnjeg popisa državnih službenika i namještenika odlučuju celnici državnih tijela u kojima se ti popisi vode.

Članak 131.

Podaci iz osobnih ocevidnika

(1) Podaci iz osobnih ocevidnika i središnjeg popisa službenika i namještenika predstavljaju službenu tajnu. Službenik i namještenik ima pravo uvida u podatke iz svog osobnog ocevidnika i podatke iz središnjeg popisa koji se na njega odnose.

(2) Sadržaj i način vođenja osobnih ocevidnika i središnjeg popisa službenika i namještenika propisuje uredbom Vlada.

16. DIO

NADZOR

Članak 132.

Upravni i inspekcijski nadzor

(1) Upravni nadzor nad primjenom ovoga Zakona kao i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona provodi središnje tijelo državne uprave nadležno za službenicke odnose.

(2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona, te drugih zakona i propisa koji se primjenjuju na službenike te njihova prava iz državne službe, provodi upravna inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službenicke odnose.

17. DIO

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 133.

Prestanak važenja propisa

(1) Danom početka primjene ovoga Zakona, prestaje važiti Zakon o državnim službenicima i namještenicima ("Narodne novine", broj 27/01), osim odredaba kojima su uredene place državnih službenika i namještenika, koje ostaju na snazi do stupanja na snagu posebnog zakona kojim će se urediti place i druga materijalna prava državnih službenika.

(2) Do stupanja na snagu posebnog zakona kojima će se urediti place i druga materijalna prava državnih službenika ostaju na snazi odredbe članka 108-112. Zakona o državnim službenicima i namještenicima i provedbeni propisi:

- a) Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u državnoj službi («Narodne novine», broj 37/01, 38/01 - isp., 71/01, 89/01, 112/01, 7/02 - isp., 17/03, 197/03, 21/04 i 25/04 – isp.)
- b) Uredba o poslovima s posebnim uvjetima rada („Narodne novine“, broj 74/02).

Članak 134.

Podzakonski propisi

(1) Vlada Republike Hrvatske najkasnije u roku šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona donijet će uredbu iz članka 71. stavka 3. ovoga Zakona kojom se detaljnije razraduju radna mjesta unutar pojedinih kategorija.

(2) Celnik tijela središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službenicke odnose najkasnije u roku šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona donijet će pravilnik iz članka 73. stavka 1., kojim će urediti pobliže standarde i mjerila za određivanje naziva i opisa radnih mjesta u državnoj službi.

Clanak 135.

Eticki kodeks i uredbe

(1) Vlada Republike Hrvatske do pocetka primjene ovoga Zakona, donijet ce:

1. eticki kodeks iz clanka 26. stavka 2. kojim se ureduju pravila ponašanja državnih službenika u službi,
2. uredbu iz clanka 41. stavka 3. i clanka 50. stavka 2., kojom se ureduje postupak prijama u državnu službu, raspisivanja i provedbe natjecaja,
3. uredbu iz clanka 69. stavka 6., kojom ce pobliže urediti ustrojstvo i nacin rada Odbora za državnu službu,
4. uredbu iz clanka 79. stavka 3., kojom se ureduje upucivanje državnog službenika na rad izvan državne službe,
5. uredbu iz clanka 86. stavka 4., kojom se ureduju nacini napredovanja i uvjeti za napredovanje,
6. uredbu iz clanka 97. stavka 3., kojom se ureduju oblici, nacin i uvjeti izobrazbe državnih službenika,
7. uredbu iz clanka 122. o klasifikaciji radnih mjesta i placama namještenika,
8. uredbu iz clanka 131. stavka 2., kojom se ureduje sadržaj i nacin vodenja osobnog ocevidnika i središnjeg popisa državnih službenika i namještenika.

(2) Celnik tijela središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službenicke odnose do pocetka primjene ovoga Zakona donijet ce pravilnik iz clanka 89. stavka 2., kojim se propisuje sadržaj posebnog izvještaja o ocjeni rada i ucinkovitosti državnih službenika.

Clanak 136.

Uredbe o unutarnjem ustrojstvu državnih tijela

(1) Vlada Republike Hrvatske dužna je najkasnije do pocetka primjene ovoga Zakona uskladiti uredbe o unutarnjem ustrojstvu državnih tijela s odredbama ovoga Zakona.

(2) Celnici državnih tijela dužni su najkasnije u roku od 60 dana od stupanja na snagu uredbi iz stavka 1. ovoga clanka uskladiti pravilnike o unutarnjem redu.

Clanak 137.

Akti o ustrojavanju i imenovanju

(1) Vlada Republike Hrvatske do pocetka primjene ovoga Zakona:

1. imenovati ce predsjednika i clanove Odbora za državnu službu (clanak 69. stavak 1),
2. ustrojiti službenicke sudove (clanak 104., stavak 2),
3. imenovati clanove službenickih sudova (105., stavak 3).

Clanak 138.

Kolektivni pregovori

(1) Vlada Republike Hrvatske ce u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona pozvati sindikate državnih službenika da zapocnu s pregovorima o uskladivanju važeceg Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike s odredbama ovog Zakona.

Clanak 139.

Prava stecena prema ranijim propisima

(1) Državni službenici i namještenici zateceni u državnoj službi na dan pocetka primjene ovoga Zakona, nastavljaju raditi na svojim dotadašnjim radnim mjestima te zadržavaju dotadašnje place i druga prava, do donošenja rješenja o rasporedu na radna mjesta u skladu s propisima o unutarnjem ustrojstvu i redu uskladenim s odredbama ovog Zakona.

Clanak 140.

Promjena statusa pojedinih državnih dužnosnika

(1) Propisi kojima se ureduje pravni položaj tajnika ministarstva, pomocnika ministra, zamjenika državnog tajnika središnjeg državnog ureda, zamjenika i pomocnika ravnatelja državne upravne organizacije, uskladit ce se sa odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Clanak 141.

Postupci zapoceti prije stupanja na snagu ovoga Zakona

(1) Postupci u predmetima iz službenickih i radnih odnosa koji ne budu dovršeni do pocetka primjene ovoga Zakona, nastaviti ce se i dovršiti prema dosadašnjim propisima.

Clanak 142.

Stupanje na snagu i pocetak primjene

(1) Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama", a pocet ce se primjenjivati 1. siječnja 2006. godine.

V. OBRAZLOŽENJE

Uz članke 1.

Predmet zakona

U ovom članku određuje se koja će se pitanja urediti ovim Zakonom.

Uz članak 2.

Primjena Zakona

Određuje se krug osoba u državnoj službi na koje se primjenjuju odredbe Zakona o državnoj službi. One će se primjenjivati se na državne službenike u tijelima državne uprave, pravosudnim tijelima, kaznenim tijelima, stručnim službama Hrvatskog sabora, stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske, stručnim službama Ustavnog suda Republike Hrvatske, stručnoj službi pučkog pravobranitelja, stručnoj službi pravobranitelja za djecu, stručnoj službi pravobranitelja za ravnopravnost spolova, Državnom uredu za reviziju, Uredu predsjednika Republike Hrvatske i u drugim tijelima koja se osnivaju za obavljanje državne službe (u nastavku teksta: državna tijela).

Predlaže se da se pojedina pitanja iz ovoga Zakona za stručne službe najviših tijela državne vlasti mogu drukcije urediti posebnim zakonom.

Uz članak 3.

Državni službenici i namještenici

Utvrđuje se da poslove u državnim tijelima obavljaju državni službenici i namještenici i utvrđuju poslovi koje oni obavljaju.

Uz članak 4.

Prava, obveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika

Prava, obveze i odgovornosti državnih službenika utvrđuju se zakonom i na temelju zakona donesenim propisima.

Predlaže se odredba (iz važećeg Zakona o državnim službenicima i namještenicima) prema kojoj se na pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom, drugim zakonima, uredbama Vlade Republike Hrvatske, drugim propisima donesenim na temelju Ustava i zakona ili kolektivnim ugovorom, primjenjuju se opći propisi o radu.

Za razliku od važećeg Zakona o državnim službenicima i namještenicima predlaže se da se prava, obveze i odgovornosti namještenika uređuju općim propisima o radu i u skladu s njima sklopljenim kolektivnim ugovorima, ako odredbama ovoga Zakona nije drukcije određeno. To znači da se prava i obveze namještenika više ne bi uređivala istim propisom kao prava i obveze službenika. Ostavljena je mogućnost da određena pitanja budu uređena na drugaciji način od općih propisa o radu, i to sukladno ovom Zakonu, klasifikacija radnih mjesta i place namještenika koji će se urediti uredbom Vlade Republike Hrvatske.

Predlaže se da se place i klasifikacija radnih mjesta namještenika urede uredbom Vlade, a da se na ostala prava i obveze namještenika primjenjuju opći propisi o radu.

Uz članke 5.-8.

Nacela

Utvrduju se nacela zakonitosti i pravne sigurnosti, zabrane diskriminacije i povlašćivanja, hijerarhijske podređenosti i odgovornosti za rezultate.

Uz članke 9.-15.

Prava državnih službenika

Utvrduju se temeljna prava državnih službenika i to: pravo na rad u prikladnim uvjetima, pravo na placu i druga materijalna prava, pravo na jednako postupanje i jednake mogućnosti napredovanja, pravo na zaštitu od neopravdanog premještanja ili udaljenja s radnog mjesta, pravo na udruživanje, pravo na kandidiranje na izborima i pravo na predstavku.

Treba napomenuti da se ovim Zakonom samo utvrđuje pravo na placu i druga materijalna prava državnih službenika, ali se ta pitanja ne uređuju ovim Zakonom nego se predlaže da se place i druga materijalna prava uređuju posebnim zakonom i da se kolektivnim ugovorom mogu urediti i neka druga materijalna prava.

Uz članak 16.-26.

Dužnosti državnih službenika

Utvrduju se osnovne dužnosti i nacela ponašanja državnih službenika, koja postoje i prema važećem Zakonu o državnim službenicima i namještenicima: obavljanje dužnosti i obveza postupanja u skladu sa zakonima, zabrana zlouporabe ovlasti, dužnost odbijanja ponudjenih darova, zabrana neopravdanog nagrađivanja drugih državnih službenika, dužnost pružanja informacija i obrazloženja o upravnim poslovima, dužnost pravovremenog i ekonomičnog izvršavanja poslova, dužnost čuvanja službene tajne i poštivanja privatnosti stranaka, dužnost stručnog postupanja, dužnost prisutnosti na radnom mjestu, uporaba povjerene imovine u svrhu obavljanja dužnosti, a ne za postizanje osobnog interesa ili druge nezakonite aktivnosti, osobno ponašanje državnih službenika na način da ne umanje svoj ugled i ugled državne službe.

Uz članke 27.-29.

Nalozi

Državni službenik dužan je izvršavati naloge celnika tijela i nadređenog državnog službenika koji se odnosi na državnu službu te bez posebnog naloga obavljati poslove svoga radnoga mjesta. U Prijedlogu zakona razlikuju se situacije kada je državni službenik dužan odbiti izvršenje naloga (koji je nezakonit, čije bi izvršenje bilo protivno pravilima struke odnosno čije bi izvršenje moglo izazvati veću štetu ili naloga čije bi izvršenje predstavljalo kazneno djelo) i situacije kada službenik može odbiti izvršenje naloga (ako bi izvršenje naloga uključivalo nanošenje štete njegovim legitimnim interesima i pravima, predstavljalo opasnost za njegovo zdravlje ili tražilo viši stupanj stručnog znanja od onog koji službenik posjeduje).

U slučaju kada je službenik dužan odbiti izvršenje naloga o tome mora obavijestiti nadređenog službenika ili celnika tijela te upozoriti davatelja naloga da je nalog nezakonit, da je njegovo izvršenje protivno pravilima struke, da bi izvršenje naloga moglo izazvati veću štetu ili da bi izvršenje naloga predstavljalo kazneno djelo. Ako dobije ponovljeni nalog, zahtijevat će od davatelja naloga pisanu potvrdu s tocnim uputama za izvršenje naloga i potpisom davatelja naloga i nakon toga nalog izvršiti, osim ako se radi o nalogu čije bi izvršenje predstavljalo kazneno djelo. Ako se radi o izvršenju naloga čije bi izvršenje predstavljalo kazneno djelo, državni službenik nalog ne smije izvršiti, jer bi u protivnom kazneno odgovarao zajedno sa davateljem naloga.

Uz članke 30.-32.

Izvršenje poslova koje nije u opisu radnog mjesta

Predviđa se mogućnost angažiranja državnog službenika na poslovima koji nisu u opisu poslova radnog mjesta na koje je raspoređen, ali samo u iznimnim ili hitnim slučajevima, a najduže 30 dana.

Predlaže se da službenik po nalogu nadređenog mora u interesu službe zamijeniti privremeno odsutnog državnog službenika te da u slučaju nužde može biti privremeno ovlašten da djeluje izvan svojih redovnih ovlasti, ali samo uz izricito odobrenje nadređenog službenika.

Uz članke 33.-38.

Sukob interesa

Hrvatski Sabor donio je Zakon o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti, koji se primjenjuje na osobe koje obnašaju javne dužnosti (dužnosnici), ali ne i na državne službenike. Stoga je potrebno propisati kad se službenik može naci u sukobu interesa i kako postupiti u tom slučaju.

Državnom službeniku nije dozvoljeno otvaranje obrta ili osnivanje trgovačkog društva odnosno druge pravne osobe u području djelatnosti na kojem je zaposlen kao državni službenik, odnosno koji je povezan sa poslovima iz djelokruga tijela u kojem radi.

Državni službenik može izvan redovnog radnog vremena obavljati dodatni posao (obavljati poslove ili pružati usluge pravnoj ili fizičkoj osobi) uz prethodno pribavljeno odobrenje celnika državnog tijela, ali samo ako nad tim djelatnostima odnosno nad radom te fizičke ili pravne osobe državno tijelo u kojem službenik radi ne obavlja nadzor ili ako takav rad nije zabranjen posebnim zakonom. Odobrenje celnika tijela nije potrebno za objavljivanje stručnih članaka i drugih autorskih publikacija odnosno obavljanje poslova povremenog predavaca na stručnim seminarima i savjetovanja.

Uz članak 39.

Središnje tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose

Središnje tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose odgovorno je za provedbu ovoga Zakona, prati stanje i predlaže mjere za razvoj državne službe, planira i uskladuje razvoj službeničkih odnosa programima stručnog usavršavanja, utvrđuje planove za prijam u državnu službu, obavlja nadzor nad provedbom ovog Zakona te sudjeluje u pregovorima sa sindikatima državnih službenika pri zaključivanju kolektivnih ugovora.

Uz članak 40.**Ustrojstvene jedinice nadležne za razvoj i upravljanje kadrovima**

Predviđa se posebna ustrojstvena jedinica u svakom državnom tijelu u kojem je zaposleno 50 ili više službenika i namještenika, koja će biti nadležna za razvoj i upravljanje kadrovima odnosno obavljat će sljedeće poslove:

- a) brine o upravljanju kadrovima i njihovom razvoju;
- b) daje mišljenja o pitanjima koja se odnose na državnu službu državnim službenicima i tijelima nadležnim za izvansudsko rješavanje sporova;
- c) priprema planove zapošljavanja uskladujući raspored državnih službenika s planovima središnjeg tijela nadležnog za službeničke odnose;
- d) sudjeluje u izradi strategija i programa i planova izobrazbe za tijela državne uprave u cijem se sastavu nalaze;
- e) vodi osobne ocevidnike zaposlenih redovito dostavljajući nove podatke u Središnji ocevidnik državnih službenika;
- f) vodi postupak zapošljavanja u suradnji sa središnjim tijelom nadležnim za službeničke odnose.

Za državna tijela s manje od 50 zaposlenih, navedene poslove obavljat će središnje tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose, ako posebnim propisom nije drukcije uređeno.

Uz članak 41.**Nacin popunjavanja radnih mjesta**

Propisuju se dva nacina popunjavanja radnih mjesta: putem internog natjecaja i putem javnog natjecaja.

Prije raspisivanja javnog natjecaja za prijam, popunjavanje slobodnih radnih mjesta treba pokušati popuniti raspisivanjem internog natjecaja (kada se mogu natjecati državni službenici iz tog ili drugog državnog tijela).

Uz članak 42.**Interni natjecaj**

Putem internog natjecaja omogućava se postojećim državnim službenicima da se natjecu za radna mjesta u istom državnom tijelu (zbog promjene posla ili napredovanja) ili drugom državnom tijelu. Kao i kod javnog natjecaja, predviđa se provođenje testiranja na koje se upućuju kandidati prijavljeni na natjecaj koji ispunjavaju formalne uvjete propisane natjecajem. Na temelju rezultata testiranja utvrdit će se njihove stručne sposobnosti, vještine i steceno radno iskustvo u struci, koje upućuju da će kandidat koji uspješno položi testove uspješno obavljati poslove na koje se prima.

Uz članak 43.**Prijam u državnu službu**

Zakon o državnoj službi razlikuje redovni i izvanredni postupak prijama u državnu službu. Redovni postupci prijama u državnu službu provode se periodično radi primanja mladih stručnjaka u državnu upravu bez radnog iskustva i razvijanja njihove stručne sposobnosti u vidu dugoročnog razvoja karijere.

Izvanredni postupci prijama u državnu službu se primjenjuju kad u državnoj službi postoji potreba prijama stručnih osoba s radnim iskustvom na radna mjesta utvrđena pravilnikom o unutarnjem redu. Izvanredni postupci prijama u državnu službu primjenjuju se u slučaju da se slobodno radno mjesto u državnoj službi ne može popuniti napredovanjem ili premještanjem službenika. Izvanredni postupci prijama u državnu službu se provode i u slučaju postojanja privremenih položaja za obavljanje posebnih zadataka koji zahtijevaju vještine koje nisu odmah dostupne u državnoj službi i kada je povjeravanje zadataka osobama iz javnog sektora prikladnije i jeftinije za ostvarenje ciljeva državne uprave. Važno je naglasiti da su primanja u državnu službu kao i svi oblici mobilnosti državnih službenika mogući samo u slučaju da postoje slobodna radna mjesta za koja su osigurana financijska sredstva.

Uz članak 44.**Uvjeti za prijam u državnu službu**

Ovim člankom propisuju se uvjeti za prijam u državnu službu: odgovarajući stupanj obrazovanja, stručno znanje stečenom radnim iskustvom u struci, zdravstvena sposobnost za obavljanje poslova radnog mjesta na koje se prima i hrvatsko državljanstvo. Osim tih uvjeta mogu se posebnim zakonom, uredbom ili pravilnikom o unutarnjem redu propisati i drugi uvjeti za prijam u državnu službu.

Kao i u važećem Zakonu o državnim službenicima i namještenicima propisuje se mogućnost prijama u državnu službu osobe koja je strani državljanin. U slučaju zapošljavanja stranca potrebno je ispuniti uvjete propisane posebnim zakonom (Zakon o zapošljavanju stranaca) i dobiti prethodno odobrenje središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.

Uz članak 45.**Zapreke za prijam u državnu službu**

Zapreka za prijam u državnu službu postoji za osobe protiv se vodi kazneni postupak ili koje su osuđene za najteža kaznena djela za koja je propisana kazna od najmanje dvije godine zatvora prema domaćem ili međunarodnom pravu, za osobe kojima je prestala državna služba zbog teške povrede službene dužnosti, za osobe kojima je prestala državna služba zbog toga što nisu zadovoljili na probnom radu i za osobe koje su u razdoblju od pet godina prije raspisivanja natjecaja radile ili još uvijek rade kao državni dužnosnici u inozemnoj službi.

Uz članak 46.**Zabrana rasporeda državnih dužnosnika na radna mjesta državnih službenika**

Da bi se spriječio politički utjecaj na upravljanje državnom službom i raspoređivanje na radna mjesta državnih službenika na političkoj osnovi, ovim se člankom određuje da državni dužnosnici ne mogu biti raspoređeni na radna mjesta državnih službenika bez propisanog postupka prijama u državnu službu putem javnog natjecaja i u postupku natjecaja ne smiju imati povlašteni položaj.

Uz članak 47.**Faze prijama u državnu službu**

Ovim člankom kao novina u odnosu na dosadašnji zakon predviđa se pet glavnih faza prijama u državnu službu i to: izradivanje planova prijama u državnu službu, raspisivanje natjecaja, utvrđivanje liste kandidata, odabir kandidata i prijam u službu.

Postupak prijama u državnu službu provode posebne ustrojstvene jedinice nadležne za službeničke odnose u državnim tijelima uz suradnju i nadzor središnjeg tijela državne uprave nadležnost za službeničke odnose. Postupak prijama u državnu službu može se provesti samo sukladno prethodno donesenim planovima prijama, osim u slučaju potrebe prijama u državnu službu na određeno vrijeme.

Uz članak 48.**Planovi prijama u državnu službu**

Planove prijama u državnu službu (kratkoročne, srednjoročne i dugoročne) za sva državna tijela, na njihov prijedlog utvrđuje središnje tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose, u suradnji s Ministarstvom financija vodeći računa o potrebama državnih tijela i raspoloživim financijskim sredstvima.

Uz članak 49.**Objava plana o prijama u državnu službu**

Radi dostupnosti svim zainteresiranim uređuje se da se plan prijama u državnu službu objavljuje u „Narodnim novinama“, najmanje jednom dnevnom listu koji se prodaje na cijelom području Republike Hrvatske i na web stranici središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.

Uz članak 50.**Natjecaj za prijam u državnu službu**

Ovim člankom, radi dostupnosti državne službe svim građanima, propisuje se da se u državnu službu osobe primaju putem javnog natjecaja. Postupak prijama u državnu službu, raspisivanja i provedbe natjecaja uređuje uredbom Vlade Republike Hrvatske.

Uz članak 51.**Utvrđivanje liste kandidata i testiranje**

Listu kandidata koji ispunjavaju formalne uvjete za prijam na radna mjesta utvrđuje komisija za odabir kandidata čije članove imenuje celnik tijela, s tim da jedan član komisije mora biti imenovan iz reda službenika središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.

Ovim člankom propisuje se provođenje testiranja kandidata prijavljenih na natjecaj koji ispunjavaju sve formalne uvjete propisane natjecajem, radi provjere njihovih stručnih sposobnosti, vještina i stečenog radnog iskustva u struci, kako bi se izvršio odabir kandidata za prijam u državnu službu. Na temelju provedenih testiranja, uskladenih sa zahtjevima radnog mjesta koje se želi popuniti, mogu se odabrati kandidati koji će najviše odgovarati za obavljanje određenih poslova.

Osobe se primaju u državnu službu isključivo na temelju dokazane stručne sposobnosti („merit“), a u postupku primanja imaju jednake mogućnosti za zaposlenje, bez diskriminacije bilo koje vrste, pod uvjetom da kandidati ispunjavaju uvjete za zaposlenje. Zasluge (stručna sposobnost) se dokazuju na više načina, a ne samo stručnom spremom kandidata koja je samo jedan od elemenata za utvrđivanje njihove sposobnosti. Prilikom odabira kandidata, osim odgovarajućeg obrazovanja, uz dobre ocjene tijekom školovanja, uzima se u obzir i njihova osobnost i sposobnost za obavljanje određenih poslova u državnoj službi. U posebnim ispitima i razgovorima putem kojih se testiraju njihove sposobnosti, od kandidata se može tražiti da u simulacijama upravnih slučajeva i upravnih postupaka analiziraju i predlože moguće rješenje i prikladne pravne lijekove, a u iznimno složenim slučajevima i prijedloge za poboljšanje pravila i postupaka te prijedloge za određivanje politike u državnoj upravi. Kandidati se mogu testirati i na način da se postave u simulirano povjerenstvo odgovorno za ispitivanje moguće politike u državnoj službi ili najprikladnijih pravnih lijekova, radi utvrđivanja njihove sposobnosti da rade u timovima, koordiniraju donošenje odluka te testiranja komunikacijskih i voditeljskih vještina.

U skladu s navedenim treba izraditi nove oblike testiranja. I stručnjaci koji se natjecu u postupku zapošljavanja za radna mjesta koja nisu vježbenička ili državni službenici koji su kandidati za napredovanje prolaze postupak selekcije i testiranja. U tom se postupku uzima u obzir važnost njihovog stručnog iskustva izvan ili unutar državne službe, a za interne kandidate i ukupan rad i učinkovitost, dobivena ocjena u postupku ocjenjivanja rada i učinkovitosti te sudjelovanje u posebnim i općim programima izobrazbe.

Uz članak 52.**Prijam u državnu službu i raspored na radno mjesto**

Ovim člankom propisuje se da se kandidati odabrani putem testiranja primaju u državnu službu rješenjem celnika tijela, s tim da se za osobu primljenu u državnu službu u izvanrednom postupku, pored rješenja o prijamu u službu, donosi rješenje o rasporedu na radno mjesto te da osoba primljena u državnu službu postaje državni službenik danom početka rada.

Uz članak 53.-56.**Probni rad**

Osobe se u državnu službu primaju na neodređeno vrijeme uz obvezni probni rad, koji za osobe bez stručnog iskustva traje dvanaest mjeseci, a za osobe koje se primaju u izvanrednom postupku (osobe sa radnim iskustvom u struci) obvezni probni rad traje šest mjeseci.

Za razliku od važećeg Zakona o državnim službenicima i namještenicima, uvodi se probni rad za vježbenike (osobe bez radnog iskustva u struci), što znaci da za vrijeme probnog rada vježbenici, ne samo da se osposobljavaju za samostalno obavljanje poslova, nego obavljaju i konkretne poslove, prati se njihov rad, ucinkovitost, vještine, snalažljivost, originalnost i druge sposobnosti.

Kako zaposlenik na probnom radu ima sva prava i dužnosti državnog službenika, na njega se primjenjuju sva pravila i postupci koji se odnose i na druge državne službenike, pa ce tako i njegov rad i ucinkovitost biti ocijenjeni.

Za vrijeme probnog rada prati se i ocjenjuje rad državnih službenika te se na kraju probnog rada ocjenjuju ocjenom „zadovoljava“ ili „ne zadovoljava“ ovisno o pokazanim rezultatima rada, znanja i ucinkovitosti odnosno može li se očekivati uspješno izvršavanje poslova tih službenika ili ne.

Službeniku koji na probnom radu nije zadovoljio otkazuje se državna služba najkasnije u roku od osam dana od isteka probnog rada, a protiv rješenja o prestanku državne službe službenik koji nije zadovoljio na probnom radu može podnijeti žalbu Odboru za državnu službu u roku od osam dana od dana primitka rješenja bez prava na posredovanje.

U ovom slucaju je kraci rok za podnošenje žalbe nego kod žalbe protiv ostalih rješenja iz službenickih odnosa i nema posredovanja, obzirom da je kroz trajanje probnog rada službenik u kontaktu s neposredno nadređenim mogao utvrditi da ne ostvaruje zadovoljavajuće rezultate i predvidjeti nezadovoljavajuću ocjenu rada.

Uz članke 57. i 58.**Državna služba na određeno vrijeme i povjeravanje poslova**

Predvida se postojanje instituta državne službe na određeno vrijeme kao prema važećem Zakonu o državnim službenicima i namještenicima (za obavljanje privremenih ili povremenih poslova) ili zamjene duže odsutnog službenika. Novina je jedino u tome da se ograničava primjena tog instituta na način da iznosi za bruto plaće službenika primljenih na određeno vrijeme ne smiju prijeći 2% ukupnog iznosa sredstava osiguranih za bruto plaće zaposlenih u tom državnom tijelu.

Za razliku od važećeg Zakona o državnim službenicima i namještenicima, predvida se probni rad za službenike koji se primaju na određeno vrijeme u predvidivom trajanju službe od šest mjeseci, zbog toga što se u praksi pokazalo potrebnim kroz probni rad provjeriti sposobnosti državnog službenika primljenog na određeno vrijeme u duljem trajanju. Kao alternativa se predlaže brisati odredbu o probnom radu kod prijama na određeno vrijeme.

Pored toga, predviđa se još jedna novina i to da se za pojedine poslove u državnom tijelu, izuzev za poslove iz djelokruga tijela, mogu angažirati pružatelji stručnih usluga izvan državne službe na temelju ugovora o djelu. Na taj način želi se omogućiti da i osobe izvan državne službe mogu obavljati te poslove što se prema važećem Zakonu nije moglo, ali se u praksi dosta često dešavalo.

Uz članke 59. i 60.

Rješenje i žalba

Celnik tijela ili osoba koju on ovlasti odlučuje rješenjem o rasporedu na radno mjesto te o drugim pravima, obvezama i odgovornostima službenika. To rješenje je upravni akt, što znači da se na njega primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku i Zakona o upravnim sporovima, na pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom.

Za razliku od važećeg Zakona o državnim službenicima i namještenicima, predlaže se da žalba protiv rješenja ne odgoda izvršenje rješenja i da se žalba može podnijeti tek nakon završenog postupka pred posrednikom u državnoj službi.

Uz članak 61.

Tijela nadležna za rješavanje prigovora i žalbi

Za rješavanje prigovora iz sporova iz službeničkih odnosa i žalbi protiv rješenja uvode se tijela koja do sada nisu postojala i to: posrednici u državnoj službi i Odbor za državnu službu. Prema važećem Zakonu protiv rješenja iz službeničkih odnosa službenik je mogao izjaviti prigovor celniku tijela, koji je u drugom stupnju zapravo preispitivao svoje rješenje doneseno u prvom stupnju. Ovim Zakonom želi se omogućiti stvarno odlučivanje u dva stupnja i smanjiti broj sporova pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.

Nezadovoljni državni službenik najprije se treba obratiti posredniku u državnoj službi, pa ako posredovanje nije uspjelo, odnosno celnik tijela nije postupio prema postignutoj nagodbi pred posrednikom, službenik se može obratiti Odboru za državnu službu.

Celnik tijela ili službenik koji nije zadovoljan odlukom Odbora za državnu službu može pokrenuti upravni spor kao zadnje sredstvo, odnosno kada su iscrpljeni svi izvansudski postupci, a nije postignuto rješenje na zadovoljstvo stranaka. Prema članku 19. Ustava Republike Hrvatske mora biti osigurana mogućnost ulaganja tužbe Upravnom sudu Republike Hrvatske.

Uz članke 62.-67.

Posrednik u državnoj službi

Ovim člancima se uređuje institucija posrednika u državnoj službi kao tijelu nadležnom za izvansudsko rješavanje sporova iz službeničkih odnosa. U svakom državnom tijelu državni službenici, ovisno o njegovoj veličini, biraju jednog ili više posrednika u državnoj službi. Valja naglasiti da za posrednika ne može biti biran službenik koji radi na poslovima planiranja i upravljanja kadrovima ili sličnim poslovima.

Državni službenici u svakom tijelu između sebe biraju jednog posrednika na 50 državnih službenika, a onoga koji je dobio najviše glasova celnik tijela imenovat će posrednikom na vrijeme do najviše tri godine. Ako posrednik ne bi bio izabran, celnik tijela će odrediti osobu koja će privremeno obavljati dužnosti posrednika. Nakon prihvatanja dužnosti, posrednik će obavljati povjerene zadace samo u tijelu u kojem je zaposlen i izabran.

Posrednik će u okviru svoje nadležnosti posredovati pri rješavanju sporova iz službeničkih odnosa (nastalih donošenjem rješenja o pravima, obvezama i odgovornostima službenika), ali i sporova između službenika i njegovih nadređenih u pogledu osobnog neslaganja, osobnog uznemiravanja, diskriminacije, zlouporabe položaja, nepravilnog izvršavanja zadanih poslova, pobijanje prijedloga ocjene, rada i učinkovitosti i sl.

Postupak pred posrednikom može završiti izvješćem o ishodu posredovanja ili nagodbom.

Posrednik mora dovršiti postupak u roku od petnaest dana od dana podnošenja prijedloga za posredovanje. Ako je posredovanje uspjelo, znači da su se stranke (službenik i njegov nadređeni ili celnik tijela) dogovorile i mirnim putem riješile spor. U tom slučaju posrednik će u izvješću navesti da je posredovanje uspjelo, nakon čega će celnik tijela, ako se radi o sporu zbog donošenja ili nedonošenja rješenja, donijeti rješenje pa ako to ne učini na način kako se dogovorilo službenik se ima pravo obratiti žalbom Odboru za državnu službu.

Ako posredovanje nije uspjelo, odnosno stranke se nisu mogle sporazumjeti o mirnom rješenju nastalog spora, ostavlja im se mogućnost da se obrate Odboru za državnu službu.

Uz članke 68.-70.

Odbor za državnu službu

Odbor za državnu službu je uz posrednika još jedno izvansudsko tijelo za rješavanje sporova iz službeničkih odnosa. Odbor za državnu službu ima sjedište pri središnjem tijelu državne uprave nadležnom za službeničke odnose, ali je neovisno o njemu. Djeluje kao izvansudsko tijelo za rješavanje žalbi.

Predviđa se da Odbor za državnu službu ima predsjednika i najmanje deset članova, koje imenuje Vlada Republike Hrvatske na vrijeme od pet godina uz mogućnost ponovnog izbora. Svi članovi Odbora moraju biti diplomirani pravnici, a predsjednik Odbora mora imati pravosudni ispit.

Protiv odluke Odbora za državnu službu može se pokrenuti upravni spor.

Uz članke 71.-73.

Klasifikacija radnih mjesta

Radna mjesta se klasificiraju prema standardnim mjerilima: potrebno stručno znanje, složenost poslova, samostalnost u radu, stupanj suradnje s drugim državnim tijelima i komunikacije sa strankama, stupanj odgovornosti i utjecaj na donošenje odluka. Klasifikacija radnih mjesta je osnova za uređivanje sustava plaća u državnoj službi, a polazi od tri kategorije radnih mjesta: radna mjesta rukovodećih državnih službenika, radna mjesta viših državnih službenika i radna mjesta nižih državnih službenika. Predviđa se da detaljnu razradu

radnih mjesta unutar svake kategorije utvrđuje uredbom Vlada Republike Hrvatske, pri čemu mora uzeti u obzir standardna mjerila.

Predviđa se da nazive i opise radnih mjesta u državnom tijelu utvrđuje pravilnikom celnik tijela uz prethodno odobrenje središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose, dok će pobliže standarde i mjerila za određivanje naziva i opisa pojedinih radnih mjesta u državnoj službi urediti pravilnikom celnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.

Uz članke 74.-79.

Premještanje

Ovim odredbama propisuje se mogućnost premještanja službenika po potrebi službe u istom ili u drugom državnom tijelu, ali samo na radno mjesto iste ili približne složenosti poslova. Službenika se ne može premjestiti iz jednog u drugo mjesto rada bez njegove suglasnosti ako ima više od 20 godina radnog staža ili ako bi se premještanjem bitno pogoršale njegove obiteljske prilike. Kod premještanja u drugo državno tijelo potreban je prethodni pisani sporazum celnika tijela iz kojeg se službenik premješta i celnika tijela u koje se službenik premješta.

Za razliku od važećeg Zakona o državnim službenicima i namještenicima, kojim se propisuje samo premještanje po potrebi službe, ovim Zakonom predviđa se i mogućnost premještanja službenika na njegov zahtjev zbog stručnog usavršavanja, zdravstvenih razloga (temeljem liječnickog mišljenja o potrebi promjene radnog mjesta) ili obiteljskih razloga.

Predlaže se uvođenje novog instituta - upućivanje na rad izvan državne službe, kada se službenik može uputiti na rad u međunarodne organizacije, upravna tijela jedinica lokalne samouprave ili pravne osobe s javnim ovlastima radi obavljanja privremenih poslova koji zahtijevaju posebne vještine i stručno iskustvo koje upravo taj službenik posjeduje.

Za vrijeme obavljanja poslova izvan državne službe na koje je službenik upućen od strane celnika tijela, državnom službeniku miruju prava i obveze iz državne službe, a nakon isteka tog vremena ima se pravo vratiti u državnu službu.

Uvjete za upućivanje na rad izvan državne službe uređuje uredbom Vlada Republike Hrvatske.

Uz članke 80.-85.

Stavljanje na raspolaganje

Ovim odredbama propisuje se postupak prema službenicima koji ostaju bez radnog mjesta zbog ukidanja državnih tijela u kojima su do tada radili ili zbog ukidanja radnih mjesta izmjenom pravilnika o unutarnjem redu.

Navedeni službenici stavljaju se na raspolaganje Vladi Republike Hrvatske ako u roku od dva mjeseca od ukidanja državnog tijela odnosno od ukidanja radnog mjesta u državnom tijelu ne budu raspoređeni na radna mjesta, jer nema slobodnih radnih mjesta za koja ispunjavaju stručne i druge uvjete za raspored. Raspolaganje se određuje u dužini otkaznog roka prema općim propisima o radu, a kao radni staž kod istog poslodavca (u smislu Zakona o radu) uzima se ukupni radni staž u državnim tijelima Republike Hrvatske. Predlaže se da službenici

stavljani na raspolaganje imaju pravo na naknadu place u visini osnovne place koju bi ostvarili da su radili u redovnom radnom vremenu.

Zbog dvojbi kod primjene važećeg Zakona o državnim službenicima i namještenicima, da li se na tijek raspolaganja primjenjuju opći propisi o radu koji se odnose na tijek otkaznog roka, predlaže se odredba kojom se to izriječno utvrđuje.

Za razliku od nedovoljno jasne odredbe u važećem Zakonu prema kojoj se službenici stavljaju na raspolaganje uz pravo na otpremninu, ovim Zakonom se utvrđuje da službenici imaju pravo na otpremninu istekom raspolaganja.

Uz članak 86.

Napredovanje u službi

Za razliku od važećeg Zakona predviđa se mogućnost napredovanja u državnoj službi i to prelaskom državnog službenika u višu vrstu radnog mjesta ili unutar iste vrste u više zvanje, viši položaj ili viši platni razred. Za napredovanje su potrebni sljedeći uvjeti:

- a) njegov rad najmanje dva puta uzastopno ocijenjen kao „izvanredan“ odnosno „odličan“,
- b) raspisan interni natjecaj za popunu radnog mjesta, na koje bi službenik nakon unapređenja bio raspoređen,
- b) javio se na raspisani natjecaj za popunu radnog mjesta i ispunjava formalne uvjete za raspored,
- c) uspješno obavio testiranja na kojima je pokazao stručnu osposobljenost, vještine i znanje.

Nacini napredovanja i uvjeti za napredovanje uređuju se uredbom Vlade Republike Hrvatske.

Uz članke 87.-95.

Ocjena rada i učinkovitosti

Ocjena rada i učinkovitosti ključni je element za napredovanje, nastavak rada državnim službenika na probnom radu, postojanje uvjeta za upućivanje državnog službenika na rad u inozemstvo izvan državne službe, korištenje placenih studijskih dopusta i izobrazbe državnih službenika.

Postupak ocjenjivanja sastoji se od tri glavne faze: planiranje poslova koje državni službenik treba obaviti, kontrola rada i učinkovitosti i ocjenjivanje.

Planiranje poslova predstavlja konzultativni postupak u kojem nadređeni i podređeni zajedno planiraju poslove koje podređeni treba izvršiti u određenom vremenskom razdoblju (obično unutar jedne godine) u okviru opisa svog radnog mjesta i u skladu s ciljevima i potrebama državnog tijela u kojem je zaposlen.

Kontrola rada je druga konzultativna faza u postupku ocjenjivanja. Pri tome, nakon potpisivanja plana rada sa definiranim zadacima, aktivnostima i očekivanim rezultatima, nadređeni i podređeni državni službenik periodično pregledavaju ono što je službenik do tada napravio i po potrebi podešavaju dogovoreni plan rada.

Svrha je ovog ispitivanja utvrditi jesu li ciljevi postavljeni previsoko i aktivnosti određene razumno te je li rezultate bilo moguće postići ili ne. To zahtjeva visok stupanj objektivnosti u procjeni s obje strane, pošteno i kritičko razmišljanje kako bi bilo moguće prepoznati eventualne pogreške ili uspjehe.

Ocjenu rada i učinkovitosti kao konačnu evaluaciju postignuća i rezultata treba provesti na kraju razdoblja ocjenjivanja (nakon proteka godine dana od dana izrade godišnjeg plana rada). U ovoj fazi nadređeni službenik na posebnom obrascu (izvještaju o ocjeni rada i učinkovitosti) predlaže ocjenu podređenog službenika.

Ako službenik nije zadovoljan predloženom ocjenom može staviti primjedbu nadređenom službeniku, koji je dužan tu primjedbu razmotriti zajedno sa službenikom. Pravilnost predložene ocjene kontrolira službenik koji je neposredno nadređen službeniku koji je predložio ocjenu te prijedlog ocjene, zajedno sa svojim mišljenjem dostavlja celniku tijela.

Svrha je ocjenjivanja potaknuti kvalitetan rad državnih službenika sustavom nagrađivanja. Nasuprot dosadašnjoj praksi ova reforma ne namjerava pružiti vremenski ograničenu nagradu sa ograničenim učinkom kao što je novčani bonus ili nekoliko dana godišnjeg odmora. Ovim se Zakonom želi uvesti dugotrajniji i smisleniji sustav nagrađivanja koji utječe na karijeru državnog službenika. To je jedan od načina kojim se državna služba želi učiniti privlačnijom, kao i postizanja dobrih rezultata rada u noj. Ne možemo negirati da rizik zlorporabe postoji. Nadređeni mogu dati neopravdano visoke ocjene rada i time ubrzati napredak karijere državnih službenika koji zbog svog položaja ili drugih osobnih razloga imaju financijske teškoće. Neki nadređeni mogu iz subjektivnih razloga onemogućiti napredovanje pojedinih državnih službenika. Kako bi se smanjili postojeći rizici u sustav ocjenjivanja je uveden i drugi nadređeni koji vrši kontrolu dane ocjene rada, a podređenim državnim službenicima čiji se rad ocjenjuje dana je mogućnost ulaganja žalbe na moguće zlorporabe sustava ocjenjivanja.

I negativne ocjene rada moraju imati određene posljedice. Prije svega, treba izraditi individualan plan dodatnog „treninga“ radi poboljšanja kvalitete rada. Ako ova mjera ne postigne rezultate, a rad državnog službenika se ne poboljša, te službenik u sljedeće godine dobije ocjenu „ne zadovoljava“ prestaju mu služba po sili zakona danom konačnosti rješenja o ocjenjivanju.

Uz članak 96.-99.

Izobrazba državnih službenika

Uvodi se pravo i obveza državnih službenika da polaze program izobrazbe kad to zahtijeva potreba službe, kako bi se mogli osposobiti za nove poslove ili novi način izvršenja određenih poslova kao posljedice izmjene određenih propisa. Oblici, način i uvjeti izobrazbe uređuju se uredbom Vlade Republike Hrvatske.

Uz članke 100.-115.

Odgovornost za povredu službene dužnosti

Državni službenici moraju izvršavati svoje dužnosti u službi savjesno i u skladu s odredbama ovog Zakona i nacelima struke. Ako državni službenik povrijedi propisane dužnosti čini lake ili teške povrede službene dužnosti.

Ovo poglavlje ne donosi bitnije promjene u odnosu na važeći Zakon o državnim službenicima obzirom da se propisuju iste ili slične povrede službene dužnosti, tijela za vođenje postupka i sam postupak.

Za razliku od važećeg Zakona predviđa se mogućnost da se u postupku zbog teške povrede službene dužnosti kao dokaz koriste pisane izjave svjedoka. Također se predviđa mogućnost da se u postupku glavna rasprava može održati bez nazornosti okrivljenog službenika ako za to postoje važni razlozi, a službenik je uredno pozvan i ocitovao se o predmetu optužbe. Glavna rasprava može se održati bez nazornosti okrivljenog službenika koji se ocitovao o predmetu optužbe ako je tri puta uzastopce uredno pozvan, ali se pozivu nije odazvao te više služenickog suda ocijeni da je očigledno da službenik izbjegava prisustvovati glavnoj raspravi. Na taj način želi se izbjeći nepotrebno odnosno neopravdano odugovlačenje s postupkom koje može dovesti do zastare vođenja postupka.

Za utvrđene povrede službene dužnosti propisuje se veći broj kazni nego u važećem Zakonu o državnim službenicima i namještenicima i to:

Za lake povrede službene dužnosti mogu se izreći sljedeće kazne:

- a) usmena opomena,
- b) pisano upozorenje,
- c) pisano upozorenje s upisom u osobni očevidnik državnog službenika,
- d) novčana kazna u visini do 10% plaće službenika isplaćene u mjesecu kad je kazna izrečena.

Za teške povrede službene dužnosti mogu se izreći sljedeće kazne:

- a) novčana kazna za vrijeme od jednog do šest mjeseci, s tim da kazna ne može mjesečno iznositi više od 20% ukupne plaće službenika isplaćene u mjesecu u kojem je izrečena,
- b) obustavljanje stjecanja godišnjih napredovanja prema godinama radnog staža, u trajanju od najmanje dvije do četiri godine,
- c) zabrana napredovanja u više zvanje ili položaj u trajanju od dvije do četiri godine,
- d) premještanje na drugo radno mjesto niže složenosti poslova,
- e) prestanak državne službe.

Ocjenjuje se da se gore navedenim kaznama može ostvariti svrha kažnjavanja - individualna generalna prevencija s tim da bi u određenim slučajevima prestanak državne službe bio prestroga kazna, a ostale gore navedene kazne preblage. Stoga se predlaže da se za tešku povredu službene dužnosti može se izreći uvjetna kazna prestanka državne službe kao mjera upozorenja koja se sastoji od izrečene kazne prestanka državne službe i roka u kojem se ta kazna ne izvršava ako službenik ne pocini novu tešku povredu službene dužnosti.

Uz članak 116.-121.**Prestanak državne službe**

Ureduju se načini prestanka državne službe, te ona može prestati: sporazumom, istekom roka, otkazom, po sili zakona i na drugi način propisan zakonom. Propisi o zabrani prestanka rada pojedinim kategorijama zaposlenih ne primjenjuju se na državne službenike kojima državna služba prestaje jer nisu zadovoljili na probnom radu ili kojima državna služba prestaje po sili zakona

Rješenje o prestanku službe predstavlja upravni akt koji se donosi u roku osam dana od nastupa okolnosti koje su razlog za prestanak službe.

Ureduje se prestanak državne službe na određeno vrijeme, te ona prestaje istekom roka na koji je državni službenik bio primljen, ako ne prestane ranije na drugi način propisan zakonom.

Ureduje se sporazumni prestanak državne službe, te ona može prestati na temelju pisanoga sporazuma državnog službenika i celnika tijela, kojim se utvrđuje dan prestanka službe. Pored toga državna služba prestaje i temeljem pisanoga otkaza kojega tijelu podnesi državni službenik.

Otkaz je način kojim prestaje državna služba državnom službeniku koji nije zadovoljio na probnom radu, o čemu se donosi rješenje, a državnom službeniku služba prestaje danom konačnosti rješenja.

Pored toga državna služba može prestati i temeljem pisanoga otkaza kojega tijelu podnese državni službenik.

Ureduju se zakonski razlozi za prestanak državne službe po sili zakona, u kom slučaju služba prestaje nastupom određenih okolnosti, te se utvrđuje dan prestanka službe.

Razlozi za prestanak državne službe isti su kao u važećem Zakonu s tim da se slučaj prestanka državne službe po sili zakona zbog ispunjenja uvjeta 65 godina života i najmanje 20 godina mirovinskog staža, predlaže u alternativni sa brisanjem tog razloga prestanka državne službe. Prema mišljenju eksperata Europske komisije i predstavnika Svjetske banke treba predvidjeti takav način prestanka državne službe zbog potrebe stvaranja uvjeta za „pomladivanje“ državne službe odnosno stvaranje slobodnih radnih mjesta za prijam mladih stručnjaka. Nasuprot tome Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva smatra da takav način prestanka državne službe predstavlja diskriminaciju službenika po dobi (starosti) i da stoga takav način prestanka službe ne treba predvidjeti zakonom. Stoga je predlagatelj odredbu članka 121. stavka 1. točke c) stavio u alternativu.

Uz članak 122.**Klasifikacija radnih mjesta i place namještenika**

U članku 4. propisano je da se na prava, obveze i odgovornosti namještenika primjenjuju opći propisi o radu i u skladu s njima sklopljeni kolektivni ugovori osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano. U članku 122. upravo je propisan takav izuzetak odnosno da klasifikaciju radnih mjesta i place namještenika uređuje uredbom Vlada Republike Hrvatske.

**Uz članke 123.-129.
Odgovornost za štetu**

Uređuje se opseg odgovornosti službenika za štetu koju je u službi ili u svezi sa službom nanio državnom tijelu, te on odgovara samo za štetu koju je izazvao namjerno ili iz krajnje nepažnje. Također, propisima za pojedine službe mogu se propisati i posebni slučajevi odgovornosti za štetu nanесenu u službi ili u svezi sa službom, ali se i ovdje odgovornost mora temeljiti isključivo na namjeri ili krajnjoj nepažnji.

Propisuje se da će celnik tijela, odnosno osoba koju on ovlasti, nakon što osumnjicenom državnom službeniku saslušanjem dade priliku da se izjasni o svim okolnostima vezanim uz nastanak štete, rješenjem utvrditi nastanak štete, njenu visinu i okolnosti pod kojima je nastala.

Žalba je pravni lijek protiv rješenja o naknadi štete, kojeg državni službenik može izjaviti Odboru za državnu službu, u roku 15 dana od primitka rješenja. Protiv rješenja po žalbi, državni službenik ima pravo podnošenja tužbe sudu opće nadležnosti.

Uređuju se pojedinosti u svezi s rokom za naknadu štete, koji kako se propisuje, ne može isteci prije dana u koji se isplacuje placa za obracunsko razdoblje u kojemu je donijeto rješenje.

Kao oblik naknade štete ovom odredbom pruža se mogućnost da za se naknadu štete na stvari može po zahtjevu službenika dopustiti uspostavu prijašnjeg stanja o njegovom trošku u primjerenom roku. Međutim, ukoliko službenik ne dovede stvar u prijašnje stanje o svom trošku u roku koji mu je za to ostavljen, donijet će se rješenje o naknadi štete.

Uređuje se mogućnost da se u postupku zbog povrede službene dužnosti može odlučivati i o naknadi štete nastale državnom tijelu povredom službene dužnosti. Na temelju pravomocnog rješenja o naknadi štete može se tražiti donošenje rješenja o ovrsi pred nadležnim sudom.

Uređuje se mogućnost oslobodenja od odgovornosti za štetu, pa ukoliko je do štete došlo postupanjem po nalogu nadređenog službenika, pod pretpostavkom da je službenik prethodno pisano izrazio primjedbu da će izvršenjem naloga nastati ili da bi mogla nastati šteta, službenika će se u cijelosti osloboditi od odgovornosti za štetu.

Uz članke 130. i 131.**Osobni očevidnik i središnji popis**

Ovim clancima jednako kao i u važećem Zakonu o državnim službenicima i namještenicima propisuje se obveza svakog državnog tijela za uspostavu i vođenje osobnih očevidnika državnih službenika i namještenika sa svim potrebnim podacima. Jednako tako zadržava se i obveza središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose da za potrebe državnih tijela vodi središnji popis državnih službenika i namještenika.

Uz članak 132.**Upravni i inspekcijski nadzor**

Propisuje se da će upravni nadzor nad primjenom ovoga Zakona kao i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona provoditi središnje tijelo državne uprave nadležno za službenicke odnose. Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona, te drugih zakona i propisa koji se primjenjuju na službenike i namještenike te njihova prava iz državne službe odnosno iz rada, provodi upravna inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležno za službenicke odnose. Ove odredbe postoje i u važećem Zakonu o državnim službenicima i namještenicima.

Uz članak 133.**Prestanak važenja Zakona**

S obzirom da je odredbom članka 142. Zakona propisano da Zakon stupa na snagu osmog dana nakon objave u «Narodnim novinama», a da se primjenjuje tek od 1. siječnja 2006. godine, ovim člankom propisuje se da važeći Zakon o državnim službenicima i namještenicima prestaje važiti danom početka primjene ovoga Zakona, osim odredaba kojima su uredene place državnih službenika i namještenika. Navedene odredbe i provedbeni propisi ostaju na snazi i primjenjuju se do donošenja posebnog zakona o placama državnih službenika i namještenika.

Donošenje posebnog zakona o placama državnih službenika i namještenika iz članka 10. stavka 3. ovoga Zakona predviđeno je tijekom 2005. godine.

Uz članke 134.-137.**Provedbeni propisi i drugi akti**

Ovim clancima ureduju se rokovi za donošenje podzakonskih propisa za provedbu Zakona i donošenje nekih drugih akata potrebnih za provedbu Zakona. S obzirom na brojnost podzakonskih propisa koje treba donijeti, te obzirom da je neke potrebno donijeti ranije, jer bez njihovog donošenja nije moguće pripremiti provedbu Zakon (u odgođenom roku primjene) utvrđuju se dva roka za njihovo donošenje.

Tako se odredbom članka 134. utvrđuje da je Vlada Republike u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona dužna donijeti uredbu kojom će se detaljnije razraditi radna mjesta unutar pojedinih kategorija utvrđenih u članku 71. ovoga Zakona (radna mjesta rukovodnih državnih službenika, radna mjesta viših državnih službenika i radna mjesta nižih državnih službenika). Ovo stoga što bez razradenih radnih mjesta unutar utvrđenih kategorija nije moguće odrediti i definirati pojedina radna mjesta te poslove koji se na njima obavljaju. Jednako tako, da bi se utvrdili nazivi radnih mjesta u državnoj službi i opisi poslova koji se na njima obavljaju potrebno je utvrditi pobliže standarde i mjerila za određivanje naziva i opisa radnih mjesta. Te pobliže standarde pravilnikom utvrđuje državni tajnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službenicke poslove. Taj pravilnik mora se donijeti najkasnije u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona.

Propise iz članka 135. Zakona treba donijeti do početka primjene Zakona, jer se njima osigurava provedba Zakona.

Clankom 136. propisuje se obveza Vladi Republike Hrvatske, da do pocetka primjene Zakona uskladi odredbe uredbi o unutarnjem ustrojstvu državnih tijela s odredbama Zakona, te obveza celnicima državnih tijela da u roku 60 dana od donošenja uskladenih uredbi, usklade pravilnike o unutarnjem redu državnih tijela.

Za provedbu Zakona potrebno je donijeti i neke druge akte pa je u clanku 137. ovoga Zakona navedeno da ce Vlada Republike Hrvatske do pocetka primjene ovoga Zakona imenovati predsjednika i clanove Odbora za državnu službu, ustrojiti službenicke sudove i imenovati njihove clanove.

Uz clanak 138.
Kolektivni pregovori

Propisuje se rok u kojem Vlada Republike Hrvatske treba zapoceti pregovore sa sindikatima državnih službenika i namještenika o uskladivanju važeceg kolektivnog ugovora s odredbama ovoga Zakona.

Uz clanak 139.
Prava stecena prema ranijim propisima

S obzirom da danom pocetka primjene Zakona s njegovim odredbama nece biti uskladeno unutarnje ustrojstvo državnih tijela te pravilnici o unutarnjem redu državnih tijela, potrebno je osigurati obavljanje poslova državne službe u državnim tijelima za to vrijeme. Radi toga se ovom odredbom propisuje da državni službenici i namještenici zateceni na radu na dan pocetka primjene Zakona, nastavljaju raditi na svojim dotadašnjim mjestima i da zadržavaju place i druga prava, do donošenja novih rješenja o rasporedu na radna mjesta u skladu s propisima o unutarnjem ustrojstvu i unutarnjem redu uskladenim s odredbama ovoga Zakona.

Uz clanak 140.
Promjena statusa pojedinih državnih dužnosnika

Radi potrebe profesionalizacije određenih rukovodećih poslova u državnim tijelima predviđa se da propisi kojima se uređuje pravni položaj tajnika ministarstva, pomocnika ministra, zamjenika državnog tajnika središnjeg državnog ureda, zamjenika i pomocnika ravnatelja državne upravne organizacije, usklade sa odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od njegovog stupanja na snagu.

Uz clanak 141.
Postupci zapoceti prije stupanja na snagu ovoga Zakona

Ovim clankom propisuje se da ce se postupci u predmetima iz službenickih i radnih odnosa koji ne budu dovršeni do pocetka primjene ovoga Zakona, nastaviti i dovršiti prema dosadašnjim propisima.

Uz clanak 142.
Stupanje na snagu i pocetak primjene

Ovim clankom propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona osmog dana od dana objave u «Narodnim novinama» te da se pocinje primjenjivati 1. siječnja 2006. godine.